

ŠIROKO ODPRTA VRATA ZNANJA

Meja med Slovenijo in Hrvaško na območju naše občine je svojevrsten barometer odnosov med obema državama. Ko so nedavno spet začeli z vso ihto graditi hrvaški mejni prehod (sporen tudi zato, ker je na tleh, ki sodijo v kataster piranske občine), je bil to nedvoumen znak, da so odnosi med obema sosedama na vse prej kot zavidljivi ravni.

Se nad piranskim zalivom jasni ?

Treba je razumeti objektivna dejstva. Cesta od Sečovelj proti Kaldaniji je tista reka, po kateri pričakujejo največji dotok turistov v Istru. Istra pa je največji adut hrvaškega turizma.

Ta vitalni interes Hrvaške skušajo uresničiti ne glede, kaj bodo rekli sosedji. Še več. Poteza je bila kot tiho rožljanje: glede meje na tem območju, vključno s Piranskim zalivom, bo vse tako, kot si mi predstavljamo. Brez dialoga, brez dogovarjanja, brez upoštevanja interesov druge strani.

Nedavni pogovor med predsednikoma obeh držav Milanom Kučanom in dr. Franjem Tuđmanom je potisnil v ospredje staro resnico: o složnem sožitju se morata sosedata dogovarjati. Vse doslej naša diplomacija ni znala utreti poti do dogovarjanja. Kot da se je držala tiste stare, če se ti ne maraš dogovarjati, ne bom jaz začel prvi.

Je srečanje obeh predsednikov prvi znanilec dialoga? In s tem tudi prvi znak, da se bo začelo nad Piranskim zalivom le jasni?

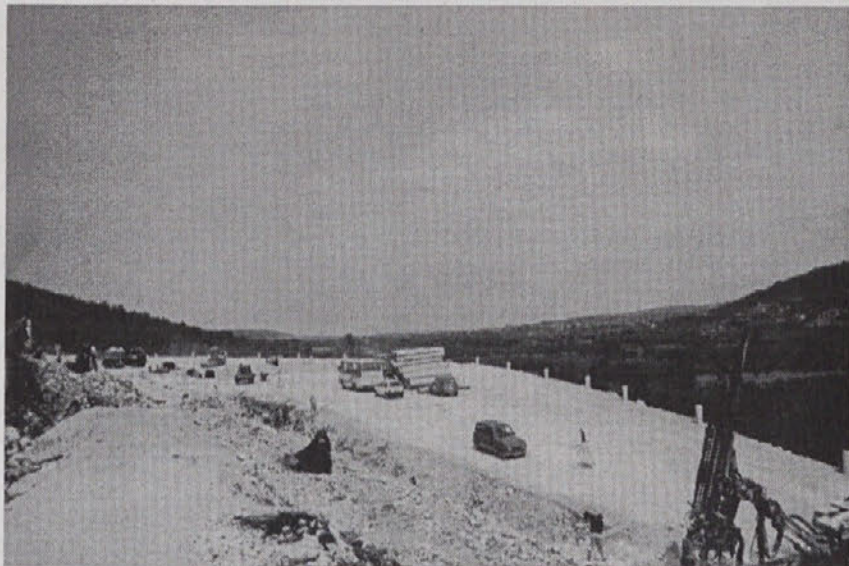
Upamo, da bo tako. V srcu pa nam seveda kljuje črv dvoma. Zaradi neljubih izkušenj v preteklosti.

Marko Berce

V zgodovini piranske občine bo letošnji 10. junij zapisan z velikimi črkami. To je datum rojstva nove šole ne glede novega poslopja, pač pa glede vsebine nove vzgoje za mir. Da bi sedanji svet nemira in vojn spremenili v svet miru in sodelovanja, so potrebni ljudje, ki so si pridobili veliko znanja in visoko kulturo za medsebojne odnose, je med drugim na otvoritvi dokončane nove piranske šole povedal predsednik republike Milan Kučan.

Rojstni dan nove šole je bil svojevrsten praznik za učence in njihove starše, Pirančane in številne goste. Ne le zavoljo tega, ker je končno 550 piranskih otrok dobilo šolski prostor pod enotno streho, temveč še posebej zato, ker je s tem bil postavljen sodoben prostorski okvir za prvo Unescovo šolo v naši državi, v kateri je ves vzgojni program prepleten s perečo nalogo sedanjega časa: vzgojo za mir.

(nadaljevanje na 9. strani)

Turizem naš vsakdanji

Zdaj ni nobenega dvoma več! Letošnja turistična sezona bi morala biti ob morju precej boljše od lanske. Po ocenah tistih, ki delajo v prodajnih službah, torej tistih, ki najbolj vedo, kako se turistom streže, bi moralo biti turistov za 20, morda celo za 30 odstotkov več kot lani. To je pravzaprav vtoglavo povečanje turističnega obiska! Kaj tako povečanje pomeni za piransko občino?

Če se bodo optimistične napovedi uresničile, in zdaj vse kaže, da se bodo, potem lahko brez oklevanja zahtevamo, da bo poletni turistični vrvež to leto povsem podoben časom izpred osamosvojitve, torej časom, ko je turistična dejavnost pri nas cvetela. Pustimo vnaprej vprašanje, če je turističnemu gospodarstvu tedaj uspelo iz te dejavnosti iztisniti vse, kar se iz take dejavnosti iztisniti da. Vse-spolno prepričanje je, da smo pred leti tudi v turizmu prej delali z dvema levima rokama, kot bi sicer lahko. V zadnjih letih pa se slovenska poslovna žilica na celi črti korenito spreminja. To pa se pozna tudi v turizmu in končno v iztržku te panoge.

Nemalo piranskih občanov se že sprašuje, kako bo piranska občina zmogla dovolj prijazno gostiti toliko večje število turistov. Pri tem imajo mnogi v grenkem spominu lansko invazijo avtomobilov na Portorož in Piran, gnečo na cestah, na plažah, v trgovinah, gostiščih, pa na bankah in poštah, pred telefonskimi celicami in še kje.

(nadaljevanje na 2. strani)

INTERMARKET

d.o.o. - s.r.l.

Sejemska prodajno razstavna prireditelj
VSE ZA OTROKA
Športni center Lucija 26.- 28. 8. 1994

Intermarket d.o.o. Portorož
Tel. & fax: 066/ 70- 185

PRILAŠČENO SLOVENSKO OZEMLJE

Občutek imamo, da se na naših hrbitih lomi "visoka politika", so dejali predstavniki vasi Mlini, Škodelnji, Bužini in Škrilje na levem bregu Dragonje, ki so se, čeprav nesporno vedno slovenske, znašle pod hrvaško jurisdikcijo.

Predstavnikom zunanjepolitičnega odbora državnega zbora Zoranu Thalerju, Dimitriju Ruplu, Zmagu Jelinciču, ki so obiskali te vasi, so povedali, da jih je še nedoločena meja odrezala od matične domovine. Gre za 92 hektarov veliko ozemlje kjer prebiva 27 družin. Hrvati so jih prisilili, da so prevzeli dokumente občine Buje. Že od nekdaj je to ozemlje sodilo k Sloveniji, prebivalci so zaposleni na slovenski strani, otroci pa hodijo v sečoveljsko šolo.

Parlamentarci so se osebno prepričali, da so te vasi zdaj odrezane od matične Slovenije in da je treba storiti vse, da hrvaška zasedba tega koščka zemlje ob Dragonji preneha in prebivalci neovtrano zaživijo v okrilju slovenske države.

G.G.

OD VSEPOVSOD

Tukaj smo srečni, vendar...

Na piranski ploščadi smo ujeli v objektiv begunke iz Kladija pri Tuzli in Rogatice.

Že dve leti prebivajo pri zasebnikih v Piranu, kamor so se zatekle pred terorjem v BiH. **Fatima Hidić** (prva z leve) nam je povedala, da se tukaj dobro počutijo in gibljejo povsem svobodno, vseeno pa je hudo, ker ne morejo živeti s svojimi na svojem, zato si želijo, da bi bilo vojne čimprej konec in bi se lahko vrnil domov. **Vesna Osmanović** (druga z leve) je doma iz Goražda. V Piran je pripeljala 12 letnega sina in 10 letno hčerko. Mož je ostal v Goraždu in Vesna upa, da je še živ. Tudi ona pravi, da smo jih v Sloveniji lepo sprejeli, pa vendar...

Italijanski zadržki

Pogajanja o asociacijskem sporazumu z Evropsko unijo bodo sedaj, ko prevzema Nemčija predsedovanje Svetu EU, menda stekla hitreje. Slovenija se, kot je znano, zelo resno pripravlja na vstop in ima pri tem vse realne možnosti. Pisna stališča, ki jih postavlja v ospredje naša zahodna sosedra zaradi naše prepovedi prodaje nepremičnin tujcem, so zagotovo resni zadržki glede hitrejših odločitev, vendar pa to ne bi smela biti glavna ovira, da ne bi postala Slovenija že v tem stoletju polnopravna članica te velike evropske politične, parlamentarne, kulturne in gospodarske združbe, kjer že sedaj odigrava pomembno vlogo svobodni pretok ljudi, kapitala, blaga in storitev.

Na spisku že 200 imen

Posebna skupina izvedencev v ZDA že nekaj časa zbira podatke o hudodelstvih nad civilnim prebivalstvom v 1100 dni trajajočih spopadih v BiH. Na spisku je menda že 200 oseb, ki so ropali, klali in posiljevali... Zaradi zločinov jim bodo sodili na mednarodnem sodišču za vojne zločine.

Kje pišejo balkansko zgodovino?

Dolga in konfliktna zgodovina balkanskih narodov bo sedaj, ko v to deželo prihaja mir, zaposlila številne vojne stratege in analitike, ki bodo lahko ugotovili že znane resnice, ki so jih zapisali njihovi predhodniki leta 1913 po balkanskih vojnah. Na Balkanu ne gre za spopade vojakov temveč se borijo drug proti drugemu celi narodi. Pri tem so, zaradi svojih idealov, pripravljani na najhujše žrtve. Sedaj, ko jim bodo velike sile zarisale nov zemljevid bo spet mir. Z velikim olajšanjem bodo lahko ugotavljali, da tokrat zaradi Balkana ni prišlo do spopadov svetovnih razsežnosti - celo do tretje svetovne vojne, ampak je ta vojna oslaba na ravni lokalnih spopadov. Tragična bilanca pokolov še ni zaključena. Ocenjuje se, da je umrlo okoli 200 tisoč ljudi, milijon in pol jih je moralo v izgnanstvo. Ogromno število je trajnih invalidov, veliko otrok brez staršev (v Sarajevu 1200). Vsesplošna revščina je povečala smrtnost za 500 odstotkov, zmanjšalo se je število rojstev z 16 na 13 na 100 prebivalcev. Kar 30 odstotkov prebivalstva so postali pravi siromaki. Skoda na gospodarskem potencialu zaradi vojne znaša okoli 21 milijard dolarjev.

Nasvidenje v naslednji vojni

Le nekaj dni po veliki proslavi ob 50. obletnici izkrcanja zavezniških sil v Normandiji (6. junija), so se poluradno poslovili iz nekdanje Vzhodne Nemčije tudi ruski vojaki. Vse se je lepo končalo v prijateljskem vzdušju. Da bo tudi to dejanje prišlo v anale velikih dogodkov, bosta poskrbela nemški kancler Kohl in ruski predsednik Jelcin na prihodnji zares poslovilni proslavi v Berlinu. Rusiji gre pripisati velike zasluge za zlom takratne fašistične Nemčije.

Privatizacija bo šok

Proces lastninjenja teče prepočasi. Tako so rekli na zadnjem srečanju borznih strokovnjakov v Portorožu. Pričakovati je, da bo sprememba lastništva sadaj nikogaršnje družbenega premoženja, vsaj za kratek čas, povzročila nestabil-

nost trga kapitala in splošno nezaupanje. K temu prispevajo tudi številne manipulacije, fiktivni prikazi višine kapitala v podjetjih, odrinjenost delavcev od odločanja in kratkoročni motivi. Zato je zelo pomembno, kako bo urejena finančna regulativa na področju prometa z vrednostnimi papirji. Trgovanje z vrednostnimi papirji bo potekalo med onimi, ki imajo prihranke. Ti predstavljajo komaj 17 odstotkov bruto domačega proizvoda, kar je odločno premalo za zagon slovenskega gospodarstva.

Morilske bakterije

Zadnji primeri okužbe z bakterijami-streptokoki skupine A v Angliji, Nemčiji in tudi pri nas (nekaj primerov okužbe so pokazali na nemški TV RTL in moramo reči, da je izgledalo prav grozovito), nas opozarjajo na previdnost. Bolezni napade nenadoma, pojavijo se mrzlica, visoka temperatura, glavobol, bolečine v mišicah in sklepkih, zlasti v organu kjer se naseli bakterija. Po telesu se pojavijo rdečine, nastopijo hude motnje v delovanju pljuč, ledvic, srca in možganov. Nemudoma je treba poiskati pomoč pri zdravniku.

Turizem naš vsakdanji

(Nadaljevanje s 1. strani)

Lanska gneča zgovorno priča, da statistični podatki niso vselej najbolj merodajni, saj marsikdo lani ni hotel verjeti podatkom, po katerih naj bi v občini gostili le približno dve tretjini običajnega števila turistov (tistega števila, ki smo ga bili vajeni pred leti). Morda je res, da so dve tretjini gostov zabeležili v hotelih, toda statistika je imela vrzeli pri štetju gostov pri drugih oblikah prenočevanja turistov. Kam bomo dali vse turiste, če jih bo letos še toliko več, se sprašujejo ljudje.

V prodajnih službah tolažijo z napovedmi, da bi moralo biti individualnih gostov, torej tistih, ki se pripeljejo z lastnimi avtomobili, letos približno toliko kot lani. Več pa naj bi bilo organiziranih gostov, tistih, ki jih pripeljejo z avtobusi, morda z letali ali ladjami. To nazorno pričajo stiki s tujimi "tour-operatorji", organizatorji počitnic. Ne glede na to, lahko trdimo, da bodo tudi to poletje turisti in njihovi gostitelji morali na različne načine trpeti gnečo. V trgovinah zna zmanjkovati kruha, vrste na bankah bodo daljše, avtomobili bodo parkirali po zelenicah, v morju bodo jezili, če jim bo pajek padel na glavo, v morju pa bo več kopanev in ropen. Če k temu dodamo še vročino, ki se selja na soncu, lahko pričakujemo, da bo težko oblikovati turistični paket.

Tisti, ki ne živijo s t...

turističnem kraju, bodo spet modrovali, kako so za gnečo in vse neprijetnosti krivi leni in povsem netolerantni prebivalci, ki da bi morali bolj hlapčevsko prenašati turistične tegobe. Prenašati bi morali prometni in parkirni kaos, za katerega odgovorni še niso poiskali zdravila, prenašati hrup pozno v noč, smrad iz neopranih smetnjakov, invazijo na morju, itd. Prenašati že, toda vse ima svojo mejo. Vprašati bi se morali, kako je ves ta nered povšeči našim gostom. Prav kmalu bi spoznali, da se tudi večina turistov ne more dobro počutiti v kraju, kjer se slabo počutijo domačini. In za to harmonijo med domačini in turisti gre! Teorije o t.i. "mehkem turizmu", "turizmu s pozornostjo", gradijo na sožitju med domačini in turisti, ker so številni drugi turistični koncepti pripeljali do odtujene turistične ponudbe, ki ni nikomur ustrezala. Niti turistom ne, če so se začeli zavedati, da jih "domorodci" gledajo postrani. Od tega, kako si bomo znali organizirati mehki turizem v piranski občini, bo poleti odvisno življenje v naših krajih. Saj ne, da bi se morali otepati turistov, le vzpostaviti bi morali nek poletni režim, ki bi lajšal življenje gostiteljem in počitnice turistom. Oček, da se tega v občini doslej ni lotil zares in dovolj a je povsem na mestu.

BORIS ŠULIGOJ

Nočitve, festival, prireditve..

Slovenski turizem DOBER ZAČETEK

Po podatkih Zavoda RS za statistiko smo našli v Sloveniji do konca letošnjega aprila 9 odstotkov več prenočitev kot v lanskih prvih štirih mesecih. Nočitev domačih gostov je bilo več za 7 odstotkov, nočitev tujih gostov pa celo za 13 odstotkov več. V strukturi vseh nočitev predstavljajo tuji gostje 42%. Od večjih turističnih krajev so dober obisk zabeležili v Portorožu (+ 22%). Prenočitev domačih gostov je bilo več za 12 odstotkov, medtem ko je bilo tujskih nočitev več kar za 27 odstotkov. V celotni piranski občini so do konca aprila zabeležili 10 odstotkov več nočitev. V mestu Piran - 34%, v Izoli + 6%, Kopru - 12%, v Lipici + 1%. Najboljše podatke glede nočitev dosejajo v zdraviliških krajih (+ 17%) in v obmorskih krajih (+ 15%). Nadaljevanje ugodnih trendov obeta solidno turistično sezono in celo preseganje rezultatov iz predvojnega leta 1990.

Portorož lep - in urejen kraj?

Mitja Logar, direktor OKTPS meni, da bi lahko tudi v Portorožu plapolale modre zastave, namenjene urejenim marinam in kopališčem kot priznanje za višji kakovostni razred. Podeljuje jih Evropska fundacija za ekološko vzgojo s sedežem v Kopenhavnu. Pobudo za članstvo Slovenije v tej fundaciji je dala OKTPS.

PRIMORSKI POLETNI FESTIVAL PRIREDITEV BO KAR NEKAJ

Od 1. julija do 14. avgusta letos bo v Kopru, Izoli, Portorožu in Piranu Primorski poletni festival. Pred dvema letoma rojena zamisel o kulturnem projektu, ki bi po vzoru nekdanjih "državnih" prireditev v Dubrovniku, Splitu, Šibeniku, ponudil najboljše kar premorejo gledališke hiše, je padla na ugodna tla. Umetniška voditeljica ambientalnega festivala, mlada piranska režiserka Katja Pegan je na nedavni tiskovni konferenci v portoroškem Avditoriju povedala, da si organizatorji niso zadali le posredniške vloge, temveč so se že ob prvi zamisli na festival, odločili tudi za lastno produkcijo. Gre za dve predstavi - Anarhista D. Foja v režiji Borisa Cavazze in Medigrami M. Cervantesa v koprodukciji PDG Nova Gorica. Predsednica organizacijskega odbora Neva Zajc je povedala, da je projekt rodilo dobesedno gledališko mrtvilo na tem območju, ki je eno redkih pri nas, ki ne premore profesionalnega gledališča. Vsekakor bo imel festival, ki se bo "prijel" v dveh treh letih, zanimiv tudi za turistično gospodarstvo, od katerega pričakujejo organizatorji tudi kakšno finačno injekcijo. Vrednost letošnjega projekta je ocenjena na 2,7 milijona tolarjev. Mošnje so razvezali država, občina in sponzorji.

ANDREJ ŽNIDARČIČ

Gostinski in turistični delavci so končno uspeli uskladiti turistične prireditve za letošnje leto. Največ jih bo v piranski občini. Pod skupnimi naslovi Kulturno poletje Portorož - Piran '94, se jih bo zvrstilo okoli 30. 1. julija se bo v okviru Primorskega poletnega festivala začel letošnji gledališko-plešni festival. Otvoritvena predstava: Cervantes MEDIGRE, PDG Nova Gorica, bo na Trgu prvega maja v Piranu ob 21. uri. V soboto, 2. julija ob 21. uri (v primeru slabega vremena 3. julija), bo na letnem prizorišču v Avditoriju velika gledališka uspešnica SNG Maribor CARMEN. V četrtek, 7. julija bo v piranski Stolni cerkvi koncert v organizaciji Skupnosti Italijanov Giuseppe Tartini. Nastopil bo Orkester Teatra Giuseppe Verdi iz Trsta. V petek, 8. julija ob 21. uri, bo v Križnem hodniku v Piranu v okviru Piranskih glasbenih večerov nastopil Obalni komorni orkester. V soboto, 30. julija ob 21. uri (v primeru slabega vremena 31. julija), bo na letnem prizorišču Avditorija polfinalni izbor MISS SLOVENIJA in koncert Miša Kovača. Mednarodni festival evergreenov ZLATA ROŽA PORTOROŽA bo v Avditoriju bo v soboto, 14. avgusta ob 21. uri. Piratski teden NEPTUNOV KRST (krst mladih pomorščakov) bo od 5. do 11. septembra. Zanimivo bo tudi v Lipici na 9. SVETOVNEM POKALU V DRŠURNEM JAHANJU (9.-11.9.) in 5. 11. na Državnem prvenstvu Slovenije v dresuri. Znanе portoroške noči z velikim ognjemtom ob zaključku glavne turistične sezone, kot vse kaže ne bo več.

DROGINIH 30 LET

Med podjetji v naši občini s kontinuirano tradicijo je portoroška DROGA vsekakor na prvem mestu. Letos mineva trideset let, kar so postavili okvirne stebre podjetja, kakršno je danes.

Tudi v Sloveniji ni veliko podjetij, ki se med drugim ukvarjajo z nad sedemsto let staro, tehnološko niti ne zelo spremenjeno dejavnostjo, kot je DROGA, katere en člen je pridobivanje morske soli. Na soline sta vezana tudi dva dopolnilna programa, to je vzgoja morskih sadežev in stranski proizvod solin.

Kot pravijo v Drogi, so v tridesetih letih začetne dejavnosti razširili, obogatili, posodobili proizvodnjo, trženje in organizacijo. Dejavnost Droge je sila pestra. Predelava in pakiranje kave, začimb, čajev, napitkov in drugih živilskih proizvodov, odkup in predelava zdravilnih zelišč, gozdnih sadežev, kmetijskih pridelkov, polžev in žab. Predelava in konzerviranje zelenjave, vrtnin, sadja, gob, mesa in jušnih koncentratov, predelava, instantiranje žit; predelava in pakiranje sladkorja in proizvodov na sladkorni vazi, proizvodnja ekstraktov in eleksirjev ter pridobivanje in predelava morske soli.

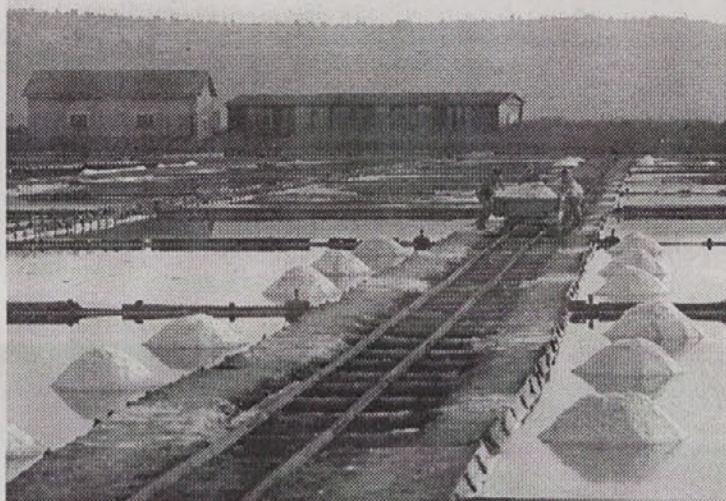
Menda je praženje in pakiranje kave najpomembnejši proizvodni program. Značilna mešanica pražene kave Barcaffè je sad dolgoletnih izkušenj. Različne začimbe so na tržišču znane pod skupno blagovno znamko Maestro. Raznovrstne čaje pa na tržišču poznajo po znamkah "1001 cvet" in "Nutra tea". Pred tridesetimi leti so delovne organizacije, ki so zdaj sestavni del podjetja DROGA, poslovale pod različnimi imeni. Ena takih korenin so Soline, druga izols-

ki Arigoni, tretja portoroška Začimba, četrta tovarna za sušenje in destiliranje brkinskega sadja Sudest ter peta ljubljansko podjetje Gosad s svojim odkupom, predelavo in prodajo gob in zdravilnih zelišč. Po letu 1946. je podjetje doživljalo še različne širitve, tako da je pod skupno streho sprejelo še več drugih dejavnosti, zaposlovalo pa je nad 2000 ljudi. Pred slabim desetletjem pa so nekatere dejavnosti spet začele iti svojo pot. Enovito podjetje sestavljajo zgolj enote Sudest, Gosad, Soline, Začimba in Argo.

Pomemben mejnik je bilo leto 1992., ko se je kot partner z Drogo povežalo angleško podjetje E.D. et F.Man. S privatiziranjem podjetja naj bi ga preoblikovali v delniško družbo.

U.P.

Pridobivanje soli - ena od temeljnih, najstarejših poslovnih dejavnosti "Droge"

XXI. STOLETJE ŽE DANES

Bosta bioenergija in biotehnologija prinesli presenetljiva nova spoznanja v ravnovesju žive celice?

Bioenergija je dandanes za mnoge ljudi nekakšna mejna znanost. Nekaj, kar domnevamo, ne da pa se dokazati.

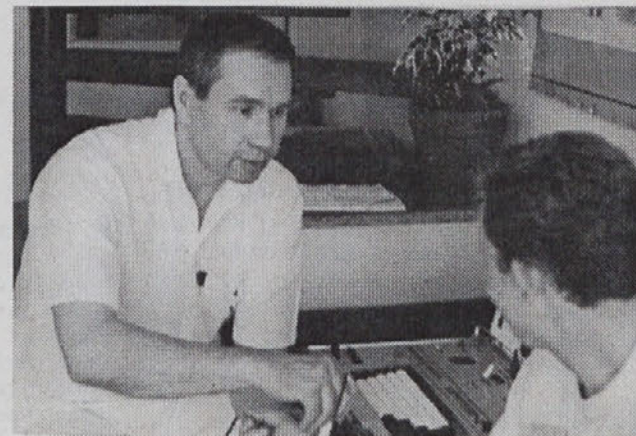
Povsem drugačna spoznanja o bioenergiji nam predstavlja (pa tudi s praktično izvedbo empirično dokazuje) že skoraj dve leti v naši občini delujoči dr. biologije in medicine prof. Vladimir Grig. Po dolgoletnem raziskovanju je spoznal nekatere zakonitosti bioenergije in jih strnil v metodo bioenergetskega uravno-teženja celic v živih in rastlinskih organizmih.

Prof. dr. Vladimir Grig je predsednik in ustanovitelj instituta za FIZLI metode in svetovnega združenja za uporabo bioenergije. Šolal se je v Ukrajini, polno desetletje preučeval zgodovinske korenine kitajske medicine in nato kot predstojnik različnih institutov raziskoval bioenergetske metode pri zdravljenju različnih boleznih ljudi, živali, v agronomiji, vrtnarstvu. Na okoli dvesto primerih je preučeval metode čiščenja organizma in posledic radioaktivnega sevanja. Izdal je knjigo "Černobil in bioenergoterapija", ki je v znanstvenem svetu tako na Zahodu kot v Rusiji povzročila veliko presenečenje. Nekateri znanstveni

krogi so sadove tega spoznanja sprejeli kot obetajočo metodo XXI. stoletja. Drugi so dvomili v praktično dokazane uspehe pri zdravljenju dvesto v Černobilski tragediji obolelih od radioaktivnega sevanja.

Na mnogih univerzah od Rusije do ZDA uporabljajo učbenik "Bioenergija", ki ga je napisal prof. dr. Vladimir Grig. Posebno v angleško govorečih deželah so natisnili 17 njegovih knjig s področja bioenergije. Mnogim njegovi sestavki o znanstvenih spoznanjih o bioenergiji in njeni uporabi v praksi, so objavljeni tudi v mednarodnem mesečniku "Bioenergetics".

V eni izmed številnih Bio-novic odgovarja dr. Grig na vprašanje, s čim se ukvarja njegov institut FIZLI, da raziskujejo bioenergijo celice in praktične izsledke teh raziskav. Zlasti se

ukvarjajo s preučevanjem bioenergetskih metod zdravljenja sodobnih bolezni, kot so rak, aids, posledice radiacij, diabetes, gangrana, srčne bolezni in drugo. Zanimive rezultate so dale tudi raziskave glede sodobnega gojenja rib, rastlin in gob, saj je s temi metodami mogoče precej skrajšati postopek od semena do zorenja. Bioenergetska metoda teži normalizirati žive organizme in uravnovežiti delovanje milijonov bioloških celic.

Pod odmaknjeno streho se dogajajo velike stvari

V Luciji, v Kosmačevi ulici, deluje institut FIZLI. O njem vedo le tisti, ki so prišli tja iskat odgovore za svoje zdravstvene tegobe. Različne naprave, od biostimulatorjev, bioalgona, računalniškega vitatesta in drugo v prostorih dokazuje, da je preučevanje in praktična uporaba bioenergije vse prej kot polaganje rok. Sadovi tega dela dr. Griga uvrščajo med nadaljevalce spoznanj, za katere je pred leti angleški znanstvenik dobil Nobelovo nagrado. In zakaj se je znanstvenik takega formata ustavljal v kraju bogu za hrbtnom? Klimatski in geografski pogoji, najustreznejši v vsem Sredozemlju,

ekonomski razlogi in še kaj, so vplivali, da je vrgel sidro pri nas in ne kje na bogatem Zahodu.

Širokopotezni načrti

Morda bo že čez nekaj let Portorož znan po svojem bioenergetskem središču. Dr. Grig načrtuje izgradnjo mednarodnega rekreativnega središča "Vita". Izbrano in bolj ali manj pripravljeno ima dokumentacijo za prostor nad marino na področju Seče. Tu naj bi zgradili rehabilitacijski center biosistema človeškega organizma.

Še bolj širokopotezna je zamisel o bioenergetskem centru "Vita mare" na prostoru ob morski biološki postaji. To naj bi bil poslovno-turističen objekt za seminarje, znanstvena posvetovanja in srečanja bioenergetikov z vsega sveta. Hkrati naj bi tu predstavljali vse tisto, kar omogoča doseči v celoti bioenergetsko ravnovesje, od ekološko čistih živil, do predstavitve brez kemije pridelane hrane in seveda tudi praktično uporabo bioenergetskih metod pri obravnavanju in uravnoveženju živih organizmov.

Sanje ali uresničljive zamisli? Znanstvena spoznanja in dokumentacija o njih, da bi že danes začela širše delovati misel XXI. stoletja, je pripravljena. Žal so velika odkritja v zgodovini marsikdaj morala v hladilnik, ker jih poprečna članska pamet še ni dojela. Morda bo tokrat le drugače?!

Gustav Guzej

BOUTIQUE JULIJA
Portorož
Obala 20/a

ženska in moška konfekcija
usnjena galanterija
ženska in moška obutev
bižuterija

INVITA d.o.o.

Podjetje za promet z nepremičninami
Lucija, Obala 105, 66320 Portorož
Tel/Fax: 066/70-584

Prodajate, kupujete, oddajate ali najemate

**HIŠE - STANOVANJA
POSLOVNE PROSTORE
LOKALE - ZEMLJIŠČA ?**

Pokličite nas.

Uredimo tudi ustrezno dokumentacijo.

Adaptiramo hiše, poslovne prostore, stanovanja
INVITA d.o.o.

Boj je končan, bitka se začelja

Nedorečena zamisel lokalne samouprave na spolzkih tleh strankarske razklanosti

Pred meseci smo v našem glasilu zapisali, da je uprašljivo, kaj se bo dogajalo na sceni nedomišljene reforme lokalne samouprave: uspešnica, farsa, veseloigra ali celo tragikomedija. Tudi po drugem dejanju, to je po referendumu, ni stvar nič bolj jasna.

Za celotno Slovenijo velja, da se scenarij o sicer potrebni posodobitvi lokalne samouprave razvija v komedijo zmešnjav. Namesto organizirane oblike povezovanja ljudi za učinkovito urejanje lokalnih zadev, smo iztržili le zadolžnico za 300

milijonov dolarjev. Toliko je bilo treba plačati, da smo zvedeli, kako malo nam je jasno, kaj pravzaprav hočemo.

V naši občini smo sicer za kanček bliže predstavi o sodobnejši lokalni samoupravi. Prevladal je razum. Večina se je na referendumu izrekla za takšno podobo občinske organiziranosti, ki na podlagi izkušenj obeta biti učinkovitejše povezovalno sredstvo za urejanje lokalnih zadev. To pa je šele prva črka abecede o lokalni samoupravi. Naslednje pismenke bodo bolj zapletene. Ena izmed njih je gotovo, od kod in

kako dobiti denar za nemajhne potrebe. To je odvisno bolj od drugih. Ne nazadnje tudi od tega, ali bodo izredno trdoživne predstave o centralistično organizirani državi doživele popravke ali ne. Odvisno tudi od tega, ali bo uspelo, glede na posebne pogoje, našo prihodnjo občino uvrstiti med mestne občine ali kako drugače.

Naslednja stopnica bo, kako vsebinsko spraviti v življenje občinske samoupravne skupnosti. Pri tem bo sila pomembno, ali bo v glavih ljudi, ki jih bomo izbrali za vodenje občine, prevladal občutek za koristi občine in občanov, ne glede na njihovo strankarsko opredeljenost. Pomembno vsebinsko nalogo bodo lahko opravile tudi krajevno organizirane enote, pa naj bi se imenovala krajevne skupnosti ali kako drugače. Če se bo nadaljevalo sedanje stanje, ko krajevne skupnosti niso skupnosti občanov, temveč nekaj posameznikov, ki držijo vse v svojih rokah, bo okvirno dobro zamišljena lokalna samoupravna tvorba postavljena na trgle noge.

Po referendumu v naši občini bi lahko rekli: ena bitka je končana, vsebinski boj pa se šele začelja.

Gustav Guzej

Barometer meseca

1. maj - BORZA NAŠE (NE)BLAGINJE - V aprilu je bilo za 1,7 % manj ljudi brez dela kot mesec prej. V Kopru je bilo 107, v Izoli pa 85 manj brezposelnih. Podobno zmanjšanje je bilo tudi v piranski občini, še vedno pa je bilo 1.081 ljudi brez dela.

12. maja - DO POPREČNE EVROPSKE KAKOVOSTI - Na posvetu v Portorožu je minister Tajnikar dejal, za večjo kvaliteto turizma bi morali vložiti še okoli 300 milijonov dolarjev, da bi dosegli poprečno evropsko kakovost.

14. maja - ŽE OŽJI IZBOR PRIZNANJE - V Belfastu so odločali, kdo bo dobil naslov "evropski muzej leta". V ožji izbor je prišel tudi solinarski muzej v Sečovljah.

19. maja - SKUPŠČINA PRAZNIH ROK - Tudi tokrat ni bilo dovolj delegatov za sklepčnost občinske skupščine. Na dnevnem redu je bilo več neodložljivih zadev, ki pa so morale počakati. Do kdaj, je vprašanje časa in "trenutka streznitve" v glavah ljudi, ki sedijo v občinskih klopeh in gojijo svoje strankarske vrtičke, ne glede na potrebe in koristi občanov.

21. maja - GLOBOKA KRIZA ZAUPANJA - Prvak občinske Liberalne demokracije Sašo Šramel je na pogovoru s predstavniki strank in predsednikom skupščine dejal, da je neodložljivo treba najprej sklepati o zaupnici izvršnemu svetu, preden bi sprejeli proračun. Člani izvršnega sveta pa so predvsem pristaši njegove in njej pridruženih strank. Torej nezaupanje svojim članom, tudi svoji stranki? Kaj pa zaupanje v samega sebe?

21., 22. maja - TRADICIJA, DOGODEK LETA, FOLKLORA - Na morju od Pirana do Portoroža je bil vsakoletni sprevod starih bark. Po ulicah in obrežni cesti so imeli veliko občudovalcev lepo zloščeni, čudovito vzdrževani in malo nostalgčno predstavljeni bencinski konji izpred 40, 50 in še več let. Turistična zanimivost prve vrste.

22. maja - LEPO PRIPOROČILO - Kakor vsako leto, je prišlo v hotel Bernardin veliko navtičnih navdušencev ADAC klubov iz Nemčije. S svojimi plovili in prireditvami so popestrili obalo od Strunjana do Sečovelj. Njihovo zadovoljstvo je dragoceno dolgoročno priporočilo.

29. maja - BREZ GNEČE - Po udeležbi na referendumu smo dosegli republiški rekord. Glasovalo je 41 % volilcev, to je najmanj med občinami v Sloveniji. Ta rekord se nas drži še od prej. Piranska občina je bila znana, da zaradi sestava prebivalstva pride na volišča najmanjši odstotek ljudi. Na referendumu je večina (70,12 %) glasovala za to, da ostane piranska občina po geografskem prostoru takšna, kot je zdaj.

2. junija - VISOKI DRŽAVNI OBISKI SE VRSTIJO - V zadnjem času postaja obmorski del Slovenije čedalje pogostejši cilj visokih državnih predstavnikov, ki prihajajo k nam na obisk. Skupaj s predstavnikom Milanom Kučanom se je v Piranu in Portorožu za krajši čas ustavil Thomas Klestil, predsednik republike Avstrije. Pred tem je bil v koprski luki, na vožnji po morju do Pirana pa si je ogledal mikavnost morskega dela Slovenije.

5. junija - 40 LET ELVIRE VATOVEC - Center za usposabljanje otrok s posebnimi potrebami v Strunjanu slavi svojo 40 letnico. V tem času je na tisoče mladim in odraslim s posebnimi pedagoškimi in delovnimi metodami pomagal, da so lahko zaživel normalno življenje. Jubilej zavoda je tudi jubilej specializirane vrste skrbi za človeka.

VOLISČE	ST. VOL. V VOL. IMEN.	GLASOVALO PO S IMEN. POTRD.	SKUPAJ GLAS.	OD-DANIH	ZA	PROTI	NEVEL-JAVNE	
1 OSNOVNA SOLA LUCIJA	1487	517	0	517	517	332	169	16
				34.8%	100%	64.2%	32.7%	3.1%
2 OSNOVNA SOLA LUCIJA	1401	516	0	516	516	340	164	12
				36.8%	100%	65.9%	31.8%	2.3%
3 KS LUCIJA - I	1088	433	0	433	433	287	143	3
				39.8%	100%	66.3%	33.0%	0.7%
4 KS LUCIJA - II	1054	327	0	327	327	195	114	17
				31.0%	100%	59.9%	34.9%	5.2%
5 KS PORTOROZ	1263	480	0	480	480	343	126	11
				38.0%	100%	71.5%	26.3%	2.3%
6 BIVSA GLUHONEMNICA B	1072	436	0	436	436	306	110	20
				40.7%	100%	70.2%	25.2%	4.6%
7 KS PIRAN	1298	517	0	517	517	373	109	35
				39.8%	100%	72.1%	21.1%	6.8%
8 NOVA OS PIRAN - I	1149	436	0	436	436	303	107	26
				37.9%	100%	69.5%	24.5%	6.0%
9 NOVA OS PIRAN - II	1240	472	0	472	472	408	56	6
				38.1%	100%	86.4%	11.9%	1.7%
10 KS STRUNJAN	423	215	0	215	215	167	41	7
				50.8%	100%	77.7%	19.1%	3.3%
11 GASILSKI DOM SECOVLJ	1295	589	0	589	589	341	222	26
				45.5%	100%	57.9%	37.7%	4.4%
12 DOM DRUŽBENIH ORGANI	246	201	0	201	200	147	33	20
				81.7%	100%	73.5%	16.5%	10.0%
13 DOM DRUŽBENIH ORGANI	140	132	0	132	132	123	9	0
				94.3%	100%	93.2%	6.8%	0.0%
14 DOM DRUŽBENIH ORGANI	111	110	0	110	106	87	16	3
				99.1%	100%	82.1%	15.1%	2.8%
99 PREDCASNO GLASOVANJE	0	85	0	85	85	76	8	1
				100%	100%	89.4%	9.4%	1.2%

ST. VOL. V VOL. IMEN.	GLASOVALO PO S IMEN. POTRD.	SKUPAJ GLAS.	OD-DANIH	ZA	PROTI	NEVEL-JAVNE	
13267	5466	0	5466	5461	3829	1427	205
			41.20%	100%	70.12%	26.13%	3.75%

OKROGLA MIZA

VREČARJI NA OBALI

Posebno zadnja leta poletne mesece v obalnih krajih, še posebej v Piranu, Portorožu in Fiesi, srečujemo mlade ljudi z nahrbtniki in spalnimi vrečami na njih. Zvečer in ponoči so na plažah, ob morju, v parkih, dostikrat pod milim nebom prenočevali mladi ljudje, ki jih je privabilo morje in tudi želja po svojevrstnih doživetjih. Tu in tam so se takšne majhne skupine mladih ljudi s pijanskim in huliganskim obnašanjem postavile po robu javnemu redu in miru. Potrebna je bila samo še iskrica, očitek, da se za tem skriva narkomanija, in že so bili tu predlogi: na Valeti postavimo zaporno tablo: "Vrečarjem dostop prepovedan!"

Pojav vrečarjev ni naša specifičnost. Pri nas je malo bolj poudarjen, ker so pač nekdanji mladi lahko hodili v istrske obmorske kraje in še južneje. Z novo mejo na Dragonji pa jih več pride na slovensko obalo. Za nekatere so vrečarji za turizem moteč pojav. V takih glavah je edina rešitev: z represijo jim preprečiti prebivanje v obmorskem turističnem kraju.

Na nedavnem posvetu o vrečarjih, ki sta ga organizirali Društvo za razvijanje preventivnega

in prostovoljnega dela ter piranski Občinski center za socialno delo, so se teme lotili s povsem drugačne plati. Izhodišče je bilo, da je to poseben način življenja mladih, ki tako spoznavajo kraje, navezujejo medsebojne stike in tudi ustrezna težnja po sproščenem načinu življenja, ki j tudi po meri njihovih denarnic. S prepovedmi in represijo tega ni mogoče spremeniti.

Tako veliki kraji, kot so n.pr. Portorož, Piran, bi morali imeti prostor, kjer bi mladi lahko na cenen in sebi ustrezen način prebili dneve obiska ob morju. Ustrezno prilagojen program in različne prireditve, če je treba tudi pomoč mladim, ki se znajdejo na takšni poti brez sredstev, in še marsikaj drugega bi bilo primernejši način reševanja problema vrečarjev.

Zanimivo posvetovanje o vrečarjih je odgrnilo nepopisan list naše turistične ponudbe. Kot za te vrste obiskovalcev, je tudi za druge turiste, vse premalo narejenega za zadovoljitev njihovih potreb. Za začetek sta res potrebni le miza in postelja, nato pa še mnogo drugega. Žal smo "vzeli" šele prve črke turistične abecede.

G.G.

naše morje

piše dr. M. Zei

Mednarodne morske vode in njihova eksploatacija

Čeprav so se že v prejšnjih stoletjih pojavljala mednarodna navskrižja - pa tudi mednarodno sodelovanje - pri izkoriščanju morskih živih resursov, se zdi, da tudi bližnja prihodnost ne bo tako kmalu rešila te razdvojenosti. Mednarodni spori kot tudi uspehi mednarodne kooperacije v tem pogledu so pomembni elementi, ki formulirajo poglobljena načela mednarodnega prava o morju, predvsem koncepcijo svobode "visokega" ali "odprtega oceana in morij.

Načela svobodnega morja

Med maritimskimi deželami zahodne Evrope se je že v 18. in 19. stoletju uveljavljalo načelo svobodnega morja, čeprav z restrikcijo, da obalna država zadrži suverenost nad določenim obalnim morjem, na katerega meji. Sicer pa pojem svobodnega morja še vedno vzbuja dvoumnost, saj je to svobodno morje za nekatere "res nullius", za druge "res communis".

Ženevska konferenca o pravu odprtega morja (ZN) je X. 1959 leta poudarjala dejstvo, da si ne more nobena država prisvojiti dela odprtega morja in ga postaviti pod svojo jurisdikcijo. Tedaj sprejeta konvencija daje obalnim kot neobalnim deželam svobodo na odprtem morju v štirih osnovnih dejavnostih: plovba, ribarjenje, polaganje podmorskih kablov, preletanje. Seveda morajo države izvajati te dejavnosti v medsebojnem soglasju.

Marsikaj tega postaja danes zastarelo, vsaj v kontekstu izrabljanja v svetovnem ribolovu in spričo globalnega onesnaževanja, radioaktivnih odpadkov. Danes (in bilo je tudi v bližnji preteklosti) zmorejo silne ribolovne flote izropati velika prostranstva morja in tako trčiti z drugimi zainteresiranimi državami: znani tozadevni spori so glede kitov, tunov, trsk in vahenj, peruanske ančovete, severnomorskega sleda in drugih.

Podoben problem lahko pričakujemo v mednarodnih vodah Jadrana, če se bo trend rastočega lova sardel nadaljeval preko optimalnega dopustnega lova. Tako je nujna pripeljala, da so zainteresirane države pričele ustanavljati pod okriljem ZN (večinoma FAO) regionalne komisije za urejanje meddržavnega skladnega izkoriščanja živih morskih resursov. Tudi Mediteran z Jadranom ima tako znanstveno-gospodarsko komisijo, ki z dogovori ureja sporno eksploatacijo.

Enake pravice

Omejevanje ribolovne svobode na odprtem morju v bistvu ne spreminja osnovnih značilnosti koncepta svobodnega morja, od katerih so štiri poglobljene: vse države imajo enake pravice pri ribolovu na odprtem morju; države, ki žele imeti svoj delež, morajo aktivno ribariti; živi resursi niso formalno lastnina nobenega, dokler niso ulovljeni a ribiške operacije na odprtem morju morajo biti v skladu z mednarodnimi dogovori.

Kot instrument socialnega reda deluje nastajajoči zakon o mednarodnem ribolovu prav v kontekstu, v katerem imajo prevladujoči vlogi biološki, tehnološki, ekonomski, socialni in politični dejavniki. Biološke značilnosti živih morskih resursov so seveda prva osnova, na kateri temelji nadaljnja zgradba samega zakona. Morski živi resursi niso seveda samo ribe, prištevamo jim lahko tudi kite, tjujnje in druge manj pomembne živali in rastline.

Cone ekonomskih interesov

Značilnosti živih morskih resursov pridejo najbolj do veljave, če jih primerjamo z neživimi resursi, kot so minerali in nafta v morskem dnu. Ribe migrirajo, spreminjajo svoje življenjsko okolje, medtem ko imajo neživi resursi svoja stalna ležišča na ali v morskem dnu. Zato je pojem razmejevanja drugačen za ribe in sploh žive resurse kot pa za minerale. Razmejevanje ribjega fonda bi moralo temeljiti na nenehno se spreminjajočih ekoloških razmerah ter na bioloških

značilnostih rib in njihovih populacij.

Kadar gre za žive morske resurse, moramo predvsem upoštevati, da je naš koncept razmejevanja na kopnem dvodimenzionalen, v oceanu pa tridimenzionalen. Zaradi spreminjajočih se morskih tokov mora biti razmejevanje v oceanu dinamično, vezano na sezonske, letne in celo sekularne fluktuacije. Zaradi morskih tokov smo lahko kočno prizadeti za vsa dogajanja pri sosedu, oziroma sosednjem področju. Tako se morska področja po svoji kvaliteti in produktivnosti medsebojno zelo razlikujejo in celo spreminjajo v času in prostoru. Zaradi bogatosti morja nad šelfom (obrobna celinska plošča, ki sega do ca. 200 m globoko v obalnem morju) je razumljivo, da je večina maritimnih držav poskušala rezširiti svojo morskopolje na čim širši pas. Tako je nastal pojem cone posebnih ekonomskih interesov (Exclusive Economic Zone ali EEZ) - pas, večinoma 200 m. milj širok. Odprto morje ima le ekonomsko važne tune in kite.

Mednarodna kooperacija nujna

Druga značilnost živih morskih resursov, ki močno vpliva na koncept o mednarodnem ribolovnem pravu, je njihova zmožnost obnavljanja. Življenjska doba rib je razmeroma kratka (npr. sardela 6-7 let, tun okoli 16), v tem času se razmnožujejo in v tem času jih človek lovi. Ta dinamičnost živih morskih resursov, ki jih neživi resursi ne poznajo, povzroča nenehno fluktuiranje na kratke in dolge dobe in različno od področja na področje, hkrati pa velike preglavice ribarstveni biologiji. Zaradi te dinamičnosti je marsikatera togost zakona neprimerna. Živi morski resursi ne čakajo človeka tako kot minerali in nafta na morskem dnu: česar človek ne vplvi, je za nas propadlo, če preveč polovi, se ne utegne zadosti obnavljati in stok propade.

Upravljanje ribolova mora biti racionalno, to pa je mogoče le v sodelovanju z znanstvenim raziskovanjem. Pojavljajo se tako pomisleki, kako upravljati ribja bogastva v večini dežel v razvoju, ki nimajo potrebnega znanja niti možnosti zaradi pomanjkanja sredstev in strokovega kadra a imajo v svoji posesti (200 milj) večinoma najbogatejša ribolovna področja. Tu je mednarodna kooperacija nujna.

Ves problem o mednarodnem ribolovnem pravu se komplicira tudi s samo variabilnostjo živih morskih resursov, ki so lahko prosto plavajoči in migratorni, pa taki, ki periodično naseljujejo dve življenjski področji, npr. reke in morje, stacionirane ribe brez večjih premikov, to so večinoma ribe dna, dalje ribe, ki žive na račun drugih rib. Vsega tega pri neživih morskih resursih ne poznamo. Živi morski resursi so tudi zelo občutljivi za spremembe okolja, že formirani minerali in nafta pa ne.

V zadnjih desetletjih se pojavlja še problem onesnaženja moraj, ki postaj azlasti v priprtih morjih in zalivih v obalnem pasu tudi človeku nevarni preko vmesnih članov, školjk in rib. In tudi v tem pogledu morja ne poznajo meja, saj se celo onesnaževanje kopnega in zraka prenaša posredno v morje. Kar se dogaja pri sosedu - bodisi morskem ali kopnem - ni samo njegova zadeva, ni izolirano dejanje.

(Nadaljevanje sledi)

30 LET
DROGA
PORTOROŽ

Postanite eden naših pravih lastnikov

Pozdravljeni!

Vabimo Vas v družbo delničarjev DROGE PORTOROŽ.

Najkasneje v juliju bomo ponudili naše delnice v javno prodajo.

Tudi Vam bo na voljo del podjetja, v katerem smo z uspešnim delom in kakovostjo izdelkov že leta vodilni na domačem trgu in vse bolj znani tudi v tujini.

Prav letos praznujemo 30 let ustanovitve podjetja DROGA PORTOROŽ. Dolgoletne izkušnje in tržna usmerjenost so nam zagotovile mesto med najboljšimi. Ponosni smo, da smo uspešni nasledniki 700 - letne tradicije pridobivanja soli v Slovenskem primorju.

Iz majhnega podjetja pred tridesetimi leti smo se razvili v prehrabnega velikana - ne po številu zaposlenih, pač pa po številu kupcev. Gotovo najdete naše izdelke v prav vsakem slovenskem gospodinjstvu. Barcaffè je že leta sinonim za kvaliteto kavo, gospodinjstvom so zagotovo poznane Argo juhe in paštete, čaji 1001 cvet, začimbe Maestro, riž, polenta in druge žitarice iz blagovne znamke Zlato polje, gobe Gosad in seveda sol.

Ponujamo vam del našega podjetja. Prepričani smo, da ga bomo še naprej znali dobro voditi. Dokazali smo, da znamo krmariti v razburkanih časih. S pravimi lastniki bomo uspešni tudi v prihodnje.

Postanite eden naših pravih lastnikov.

Matjaž Čačovič
direktor

O začetku javne prodaje Vas bomo obvestili v dnevnem časopisu, pa tudi preko radia in televizije. Če želite izvedeti še kaj več o našem lastninjenju, lahko pokličete ga. Dragico Mekiš na tel. 066/70-713.

O pokopališču - še drugače

Za zdaj predvsem, kako priti do prostora za nove grobove. Naš piranski občan arh. ing. Igor Blumenau pa o tem razmišlja s povsem drugega zornega kota.

Staro piransko pokopališče na hribu ob morju, je v umetniškem in, bojim se, tudi v sakralnem in etičnem pogledu in pomenu za žalujočo rodbino, degradirano s koncepcijo in izvedbo industrializacije pokopavanja. Potreba za meditiranjem in kontaktom s spominom na pokojne, ob ali v bližini groba (urne), je praktično nemogoče.

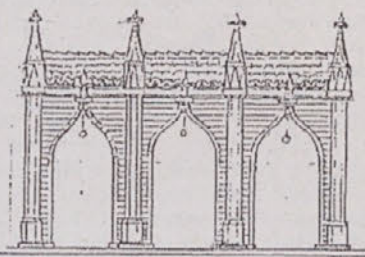
Vendar izredna lega na hribu

ob morju omogoča in skoro diktira, da se obstoječe stanje vskladi z potrebami rodbine pokojnikov.

Moj predlog je bil da se vzdolž dela pokopališča z urnami, nad morjem in z razgledom na morje z ene strani in na pokopališče z druge, zgradi pokrit hodnik s klopmi. Hodnik v kamnu bi po stilu korespondiral ali gotiki kapele na centralnem delu pokopališča, ali po stilu piranske venecijanske gotike.

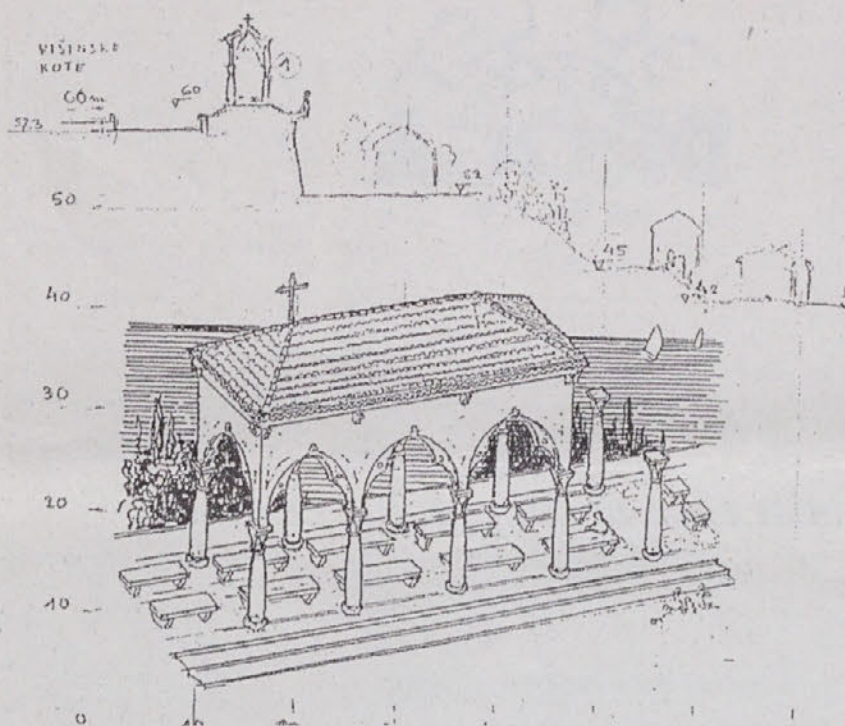
1 Poskusil sem z grafičnim jezikom prikazati tak predlog. Na skicah je prikazan pokriti hodnik, ki gre na zahodu

ravno in paralelno s smerjo zidov z urnami. Pod hodnika je na tem delu na koto okoli 50,0 m. nad gladino morja. Proti vzhodu hodnika zavija v blagem loku in pada približno do kote 55.0 nadmorske višine. Brezkončnost morja pred obiskovalcem in brezkončna misel o mrtvih in dragih, ki ležijo za hrbtom in jih človek vidi samo z mislijo in hrepenenjem, naj bi ostvarile povezavo življenja in smrti.

2 Zaznamoval sem lokacijo večnadstropne garaže pred pokopališčem. Služila naj bi obiskovalcem pokopališča, pa tudi prebivalcem kraja.

IGOR BLUMENAU, dipl. ing. arh.

MARKET RENEX ZAPRL VRATA

Krajani brez trgovine, delavci brez dela

Kaj je narobe s priljubljenim marketom Renex v Droginem skladišču soli ob bencinski črpalki v Portorožu, se sprašujejo tamkajšnji potrošniki. Trgovina ni imela posebne sreče z obratovanjem, saj je bila zaradi tehnično sanitarnih in še kakšnih? razlogov tudi nekaj časa zaprta. Zadnja razprodaja s precejšnjim popustom pa je dala slutiti, da v tem podjetju ne teče vse tako gladko. Blokirani žiro račun, vročeni sklepi delavcem o prenehanju delovnega razmerja in ključavnica na vratih trgovine, ni prijetna stvar za mladega direktorja Renexa Ale-na Terčelja, ki bo sedaj menda imel še precej posla z inšpekcijo dela in sindikati, ki ščitijo interese zaposlenih. "Čutimo se prevarane in ne moremo razumeti kako more propasti trgovina, ki ima veliko prometa", je dejala Irena Drozg bivša poslovodkinja v trgovini Renex, ki sedaj čaka doma na razplet dogodkov. Sklep o prekinitvi dela brez datuma.

Delavci (22) naj bi podpisali prejem sklepa o prenehanju delovnega razmerja misleč, da se bodo lahko od 21.5. dalje, ko naj bi jim prenehalo delovno razmerje, postavili v vrsto za okoli 1000 čakajočimi na delo v piranski občini in prejeli ustrezno nadomestilo za brezposelnost. Kdo jim je to natvezil, je drugo vprašanje. Ko smo prebrali enega od sklepov, ki nam ga je pokazala "bivša" delavka Renexa, si nikakor nismo mogli razložiti vsebine še manj zapletenega datumskega konstrukta. Marjana Cvikel z Urada za delo Piran nam je povedala, da jih direktor ni obvestil, da ima tehnološke presežke. Tega niso vedeli niti delavci sami, kajti načrt bi moral to vsekakor tudi vsebovati in biti predstavljen Uradu za delo. V tej zvezi ni nič uredil. Delavce smo opozorili o nepravilnostih glede prenehanja njihovega delovnega razmerja in jih napotili na inšpekcijo dela in sindikate. Sedaj vedo le to, da niso na Uradu za delo, svoje pravice pa si bodo žal morali šele izboriti. FK

ZOBOZDRAVSTVENA PRIDOBITEV

V Piranu bo ta mesec začela delovati prva zasebna zobna ambulanta zobozdravnika Branka dr. Miličevića. Sprejemal bo tudi zavarovance z veljavnimi zdravstvenimi knjižicami. Ambulanta bo obratovala v Verdijevi ulici.

Žarko Žbogar

Rakci ostali na meji

V sredo zvečer je na mejnem prehodu Fernetiči poginilo milijon rakcev (gambarov) v vrednosti 90.000 DEM, ki jih je nameravala uvoziti portoroška Droga za redno gojenje v sečoveljskih solinah. Carina ni dovolila uvoza, ker zanj niso imeli vseh ustreznih soglasij. Manjkalo je namreč soglasje "domačega" Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, na tej osnovi pa soglasja ni izdal niti republiški veterinarski zavod.

Polemike o ustreznosti gojitve rakcev v solinah se vlečejo že dobro leto. Droga je pridobila cel kup izvedenskih mnenj, ki niso nasprotovala gojenju rakcev, vendar je Zavod vstrajal pri svojem. Za uvoz so se pri Drogi kljub temu odločili, saj naravni ciklus gojenja rakcev zahteva, da bi morali z gojenjem pričeti že v juniju.

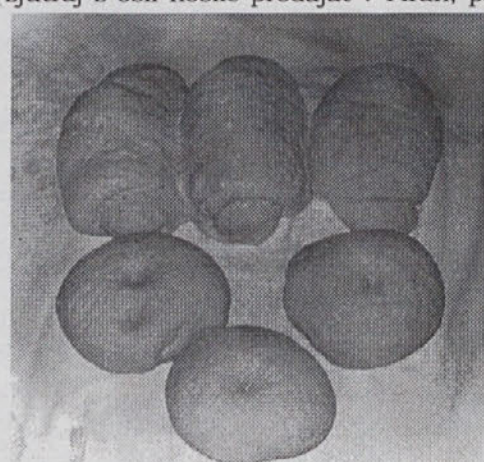
V Drogi sicer povdarjajo, da so rakce poiskusno že gohili približno leto dni in da strokovnjaki niso zaznali nobenih škodljivih posledic, poleg tega pa jih uspešno že gojijo tudi v sosednjih italijanskih vodah (beneška laguna), kjer niso povzročili nobenih ekoloških težav. Seveda pa je celoten spor predvsem stvar stroke. Na eni strani zdaj stoji zagovornik gojenja, mag. Andrej Avčin z Morske biološke postaje, na drugi pa direktor Zavoda, g. Križan, ki takšnega mnenja ni sprejel in je zavrnil soglasje o primernosti gojenja rakcev, ki po mnenju zavoda pač niso avtohtona vrsta v tem delu morja.

PADENSKI KRUIH

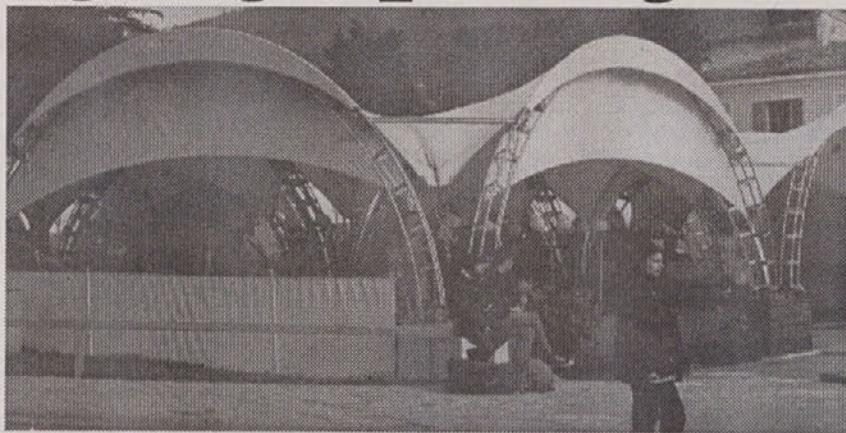
Predvsem v Piranu je nekoč veljal padenski kruh za najboljšega. @enske so ponoči doma pekle kruh na ognjišču (po črpnji) iz boljše, bele moke in ga nato zgodaj zjutraj z osli nosile prodajat v Piran, pa tudi Izolo, Sečovelje, buje in celo v Novigrad. Po drugi svetovni vojni se je to opustilo.

V številnih družinah pa še danes pečejo kruh doma, seveda ne več na ognjišču, ampak v električnih pečeh. Vseeno je ta kruh zelo dober. Prav zato se mi je že pred leti porodila misel, da bi v Padni uvedli dan padenskega kruha kot del turistične ponudbe, kar bi nedvomno v vasi pritegnilo številne domače in tuje turiste.

Besedilo in foto: Albert Pucer

Ljudje pravijo

Po našem malem mestu Portorožu nekateri ljudje pravijo, da jim je bil "prvi" Kaštel še najbolj všeč. Pisec teh vrstic pa pravim, da je dokaj slabo, ker mnogi ljudje o kaštelu danes nimajo nič povedati, celo tisti ne, ki smo jih lansko pomlad za to pooblastili. Takšnemu počutju ljudi se reče tudi nemoč, brezup, apatičnost. Le zelo redkokdaj je molk znak zadovoljstva ljudi - nikoli.

Prvotna zamisel in tudi izvedba KAŠTELA - se še spominjate - je bila zanimiva, pesta in lepo sprejeta od turistov in domačinov. Vsak večer drugačni kulturno-zabavni programi, modne revije, čarovniki, glasbeniki, peveci in drugi. Stojnice z domačo obrtjo in domačimi zdravili, pa tudi drugačno šaro - za vse okuse bi rekli. Meni je v spominu ostala npr. domača medica!

Ogledati si je bilo mogoče kaj se peče in kaj cvre in povečerjati mimogrede kar stoji ali pa tudi sede. Po želji bi lahko rekli in po domače. In to je bilo verjetno "tisto", kar je množici obiskovalcev bilo pogodu. Sprehod po Portorožu se je pričel ali zaključil v Kaštelu. Tam smo se srečevali znanci iz bližnjih in daljnjih logov, s cele Obale. Bil je Kaštel z ljudmi dobre volje.

Nato so se, kot se to pač dogaja, začele dogajati tudi nelepe reči. Preveč pijače, vroče glave in krvi, in še huje. Roko na srce, tudi s sanitarnimi takrat ni bilo vse O.K. Za turiste ne vem (razen da so množično obiskovali Kaštel), domačini pa so bili nad novimi dogajanjmi v Kaštelu ogorčeni in lepo počasi, vztrajno dosegli, da je bil Kaštel "ukinjen". Posebnega truda, da bi odpravili, kar je bilo slabo, bojda ni bilo.

In nato smo dolga tri leta družno modrovali - kaj naj bi bilo v Kaštelu. Seveda smo takratnemu upravljalcu, Avditoriju, odvzeli pravico upravljanja, in dali isto pravico drugemu, Okolju. Okolje pa je najemniku, sedanjemu IN-TOUR. Bilo je lansko leto, spomladi 1993. Ampak, skupaj s KS smo dosegli, da "program" v Kaštelu spremlja komisija, v kateri so bili domačini, sosede. Dobro se spominjam dveh stvari, ki v Kaštelu ne bi smele biti:

- gostiti goste do zgodnjih jutranjih ur, in
- gostinske ponudbe naj bi bilo najmanj, 1/3 vseh ponudb, se ve zakaj!

Lanski Kaštel, v novi podobi je zaživel neko mirno, kulturno življenje, ki nam je še kar prijalo. Po mojem je premalo "neslo". Potrebno je bilo kaj spremeniti, dodati, ampak ljudje - zakaj ravno jedačo in pijačo in še - gorjel, divjega konja!

Začeli so tesarji, mizarji, pleskarji. Videti je bilo, da so dobri mojstri in da se zelo trudijo. Začeli so z leseno barako - nihče še ni vedel, kaj bo tam. Ljudje iz lanske komisije za Kaštel so hodili od vrat, kot se reče, in nič določenega zvedeli. Po mojem so si mislili, da je njihov poslanstvo bilo samo za štartno leto Kaštela ...

Torej, baraka je dobila dimnik, nato je baraka dobila še sosedo-barako in dolga lesena baraka vpeta med drevje in kontejnerje WC je belo obarvana in še vedno je to le veliko "skropucalo", naj mi bo oproščeno, če slabo vidim!

Bogsivedi, kaj so sanitarci dejali za takšno kuhinjo sredi Portoroža?, in kaj so zapisali, če so? In kaj so pri postavitvi tega opisanega počeli nekateri vrhunski gradbeni strokovnjaki, ki so se tam mudili?

Kakorkoli, novi restavraciji pod belo platneno streho ne želimo neuspeha. Se bomo pač navadili na nov Kaštel, na divjega konja pa ne, tako pravijo ljudje ...

Miro Kopač

STEREO

RADIO MORJE

93,4 MHz

VSAK DAN OD 7. DO 24. URE.

OB SOBOTAH DO JUTRA

Telefon: 066 / 61 - 009, oglaševanje; 066/65-366 - uredništvo

AVTOADRIATIC.

Kar ste vedno iskali pri avtu, odslej dobite tudi pri avtozavarovanju.

Od svojega avta, naj bo nov ali rabljen, majhen ali velik, domač ali uvožen, poceni ali drag, vedno pričakujete, da bo karseda varen, udoben, zanesljiv in hiter, a hkrati varčen.

Vaš avto je Vaša lastnina in zagotovo se strinjate, da je vsako lastnino pametno dobro zavarovati. Seveda morajo za to obstajati realne, sprejemljive možnosti.

AVTOAdriatic je celovit sistem avtomobilskih zavarovanj, ki za vse slovenske lastnice in lastnike vozil ne pomeni samo ugodnih in nadvse sprejemljivih premij in zavarovalnih pogojev, ampak je po vsebini tudi revolucionarna novost. Še več: kar ste doslej zahtevali samo od svojega avta, odslej dobite tudi pri avtomobilskem zavarovanju.

varnost

AVTOAdriatic Vam zagotavlja popolno varnost pred finančnimi tveganji, če pride do nezgode.

udobje

Posebni modulni sistem AVTOAdriatica Vam omogoča udobje izbire različnih kritij in s tem kombinacije, ki Vam najbolj ustreza. Številnih doslej pri nas sploh nismo poznali.

zanesljivost

AVTOAdriatic je dodelan, celovit sistem Zavarovalne družbe Adriatic, ki s kakovostnimi storitvami in mrežo poslovalnic jamči za natančen in zanesljiv servis po vsej Sloveniji.

hitrost

AVTOAdriatic zagotavlja hitrost pri reševanju škodnih primerov. Če je dokumentacija popolna, v povprečno treh dneh!

varčnost

Premije za posamezne vrste zavarovalnih kritij so bistveno nižje od dosedanjih, zato z AVTOAdriaticom hkrati varčujete.

Z AVTOAdriaticom lahko pod ugodnimi pogoji zavarujete tudi vozila, za katera je bilo doslej zavarovanje predrago. Za vsa podrobnejša pojasnila pokličite Adriaticove območne centre.

AVTOAdriatic

... pa srečno pot!

Telefonske številke AVTOAdriatica: KP 43-226, LJ 273-175, CE 34-825, KR 211-688, PO 23-461, GO 24-810, NM 322-761, MB 226-281 in MS 32-134.

Borza naše varnosti

Vrsto let so veljali naši kraji za tuje in domače turiste najvarnejši v vsem Sredozemlju. Nekateri pravijo, da se ta podoba močno spreminja - na slabše seveda. Poglejmo, kaj pravijo o tem podatki piranske policije, ki budno spremlja in tudi ukrepa proti takim pojavom.

Kaj?

V prvih štirih mesecih letošnjega leta so zabeležili na območju piranske občine

- 50 vlomov v osebne avtomobile
- 17 tatvin osebnih avtomobilov
- 4 pretepe
- 124 prometnih nezgod (1 s smrtnim izidom, 10 s telesnih poškodbami)
- 27 oseb je kršilo zakon o tujcih
- 31 postopkov zoper tujce
- 8 tujcev je moralo zapustiti državo
- 24 ljudi je hotelo ilegalno prestopiti mejo s Hrvaško.

Kdo?

Vlomilci v avtomobile in tatovi osebnih avtomobilov so v glavnem mladi od 16 do 24 let, nekateri iz piranske in ostalih obalnih občin, mladi iz obmejnih mest Italije in notranjih mest Slovenije.

Največ povzročiteljev prometnih nesreč je starih od 24 do 34 let ter od 18 do 24 let.

Kar pri 183 voznikih so ugotovili, da so vozili pijani. Večina med njimi je stara od 18 do 25 let. Na sploh velja, da narašča odstotek pijanih voznikov.

Kako?

Vlome v avtomobile spodbujajo na sedežu puščeni predmeti (fotoaparati, torbice, listine, čeki, lepa oblačila). Dostikrat puščajo vozniki dragocene stvari v odprtih avtomobilih.

Tatove avtomobilov je težko odkriti. Oškodovanci prijavljajo tatvine pozno, zaradi bližine meje pa je ukradeni avto že v kratkem lahko v tujini.

Posebne vrste kaznivega dejanja so poškodovanja osebnih avtomobilov. Neredko gre za medsebojna maščevanja ali pa objestnost.

Kaj storiti?

Čeprav se piranska policijska postaja na različne načine intenzivno pripravlja na sezonske mesece, ko je javna varnost najbolj problematična, lahko občani sami k varnosti precej prispevamo. Ne puščajmo odprtih vozil, ne nastavljajmo dragocenih predmetov da je treba nepoštenjaku le stegniti roko po njih. Zlasti v gostinskih podjetjih je važno interno varstvo (seveda ne takšno, kot se dogaja, da nastopajo kot varnostniki ljudje, ki so že prišli z zakonom navzkriž), zaklepa jmo stanovanja. In še in še bi bilo mogoče naštevati.

In prognoza?

Spodbuden je podatek, da je v prvih štirih mesecih letošnjega leta bilo za polovico manj kaznivih dejanj kot lani v istem času. Seveda še vedno preveč, da ne bi morali še mnogo storiti za našo večjo varnost. In kaj je mogoče napovedovati za polletne mesece?

Komandir piranske policijske postaje Andrej Furlan pravi o tem med drugim: "Napovedovanje je nevhvaležna naloga. Glede na ocene turističnega gospodarstva bo k nam prišlo več gostov kot leta 1993. Struktura gostov se bo bržkone poslabšala, upošteva je značaj turistične ponudbe. Varnost v občini lahko ocenijo prebivalci in gosti. Ta pa bo med drugim tudi rezultat sodelovanja vseh, ki jim je pri srcu varno javno življenje. Veseli bomo vsake dobronamerne pobude, ocene in predstavitve konkretnih problemov. V okviru naših pooblastil bomo reagirali. Zavedamo se da dobro sodelovanje z občani (tudi v obliki informacij) pripomore k boljšemu delu policije in skupnemu ustvarjanju zadovoljivih varnostnih razmer."

U.P.U.

Spomeniki nesposobnosti

Imamo jih nemalo. Nekateri so skriti, drugi pa usem na oseh. Tako kot tale na zgornji sliki, sredi Portoroža.

Že kar nekaj let je minilo, kar so postavili lično vremensko hišico. Nikoli, ali le malo časa, je vremenska hišica to res bila. Ni bilo sposobnosti, da bi jo njeni botri spravili v življenjsko funkcijo. Nesposobnost ni anonimna. Ima imena. Naj jih navedemo?!

Podoben spomenik je pot po nekdanji železniški progi skozi tunel proti Strunjanu. Zbrali smo denar, pot asfaltirali in uredili razsvetljavo. Zdaj je razsvetljava invalidna. Nihče se ne zmeni, da bi jo popravil. Kdo sploh skrbi zanjo?

Tretji, še posebej drastičen spomenik je razsvetljava piranske cerkve. Kar precej denarja je bilo treba zanjo. Nestrkovno urejena napeljava botru je mrkom. Še huje pa je, da je kar polovica svetilk razbitih, ker so pravzaprav na dosegu roke. Na več mestih je napeljava natrgana in že kar življenjsko nevarna. Pa nikomur nič. Kot da je vse veljalo le nekaj tolarjev. Nihče menda ne skrbi zanjo, prepuščena je sama sebi in vandalizmu. Koliko časa bomo še trpeli take sramotne spomenike nesposobnosti in izničnega občutka za gospodarjenje?

Polde Popotnik

TANTADRUJ zbira in komentira

- Peterle sodišču nedosegljiv. (SN, 12. 5. 94)

- Kaj, če bi obravnavo raspisali v Južni Ameriki.

- Zmagati na lokalnih volitvah in nato startati na predčasne volitve. To je naš cilj.

(Izjava J. Janše v Ajdovščini 11. 5. 94)

- Hvala za iskrenost. Volil bom tiste, ki imajo bolj človeške cilje, boljše življenje.

- Rudi Šeligo je ob isteku mandata predsednika sveta RTV uprizoril n TV prvi samohvalni spev. (TV dnevnik 24. 5. 94)

- Lastna hvala - cena mala.

- V Novi Gorici je bila odprta nova gledališča hiša. Slavnostni govornik je bil isti kot po navadi.

(Radio Slovenija ob 7.30 dne 20. 5. 94)

- Blagoslovitelj tudi isti kot po navadi.

- Toliko cattiverie, kot sem jo zdaj slišal na svoj račun, že dolgo nisem slišal.

(Žarko Pregelj, poslanec. Dnevnik 27. 5. 94)

- Slovenci bi rekli hudobija. Ali ni onorevole poslanec tiste stranke, ki se boji prodora italijanščine v slovensko okolje.

- V Zavrtaču nad Logatcem, bojkotirajo referendum, zaradi radioaktivnih podatkov.

(V. Krajač, TV dnevnik 29. 5. 94)

So pa res posebeži ti Zavrtačci, bojijo se radioaktivnih podatkov, prav nič pa radioaktivnih odpadkov.

- To je bila premišljena poteza (klofuta ministru, op. Tantadruj), javnost pa naj se do nje opredeli.

(Vinci V. Anžlovar ND 22. 5. 94)

- Ojej! Kako naj se opredelim, če pa ne vem, kako bi šele "izgldale" nepremišljene klofute.

- Načrtovan rop samotarke. Priče vedo povedati, da so kriminalisti plezali ... (Miro Kunšič SN 30. 5. 94)

Aha! Tudi kriminalisti, ne samo specialci, so postali kriminalci, če so navedbe točne.

- Slovenija mora spoštovati pravice italijanske manjšine, če hoče priti v Evropo.

(Izjava neofašista Fini-ja)

- Italija, pa bo šla iz Evrope, če bo manjšinska uprašanja reševala po fašistično.

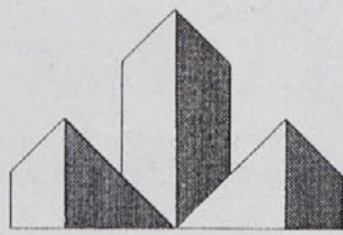
- Na seznamu, ki jih je J. Janša uvrstil med krivce za njegovo aretacijo pred natanko šestimi leti, je tudi predsednik predsedstva SFRJ Janez Drnovšek, ki je to postal šele leto po Janševi aretaciji, prej pa se s politiko ni ukvarjal. (Dnevnik, 1. 6. 94)

- Tantadrujeva pamet ne seže tako visoko, da bi to razumel. Naj pojasni Janša. Tantadruj

Frizerski salon MIRELA

Grand hotel EMONA
Bernardin

Tel.: 066/75-271
PORTOROŽ

ŠIFRA

PROMET Z NEPREMIČNINAMI

dipl. oec.
Ivan Konstantinovič
Sončno nabrežje 14
66310 Izola
tel./fax. 066/63-211

STANOVANJA - HIŠE - PARCELE
POSLOVNI OBJEKTI - PROSTORI

PRODAJA - NAKUP - ZAMENJAVA

Široko odprta vrata znanja

Pred 15 leti so se s prvim korakom piranski učenci odmaknili od stare šole. V Zelenem gaju so takrat zgradili prostor za nekaj učilnic, šola pa je ostala razklana na dveh lokacijah. Poldrugo desetletje je bilo treba, da je zdaj kar veliki hram piranske učenosti združen pod eno streho.

Dolgoletne želje po novi šoli ni bilo mogoče uresničiti zaradi denarja. Šele zadnja leta, ko je občinska skupščina sklenila odprodati nekaj občinskega premoženja, je sicer v nič kaj prijaznem času za denarne zadeve, le uspelo dokončati šolski kompleks, v katerem je okoli 5500 kv. metrov učilniških površin.

Enaindvajset šolskih oddelkov je dobilo 25 učilnic, od tega 7 posebej urejenih za likovni, tehnični, glasbeni, biološki, kemični in fizikalni pouk, razen tega pa sodobno računalniško urejeno učilnico. Učilnici za dopolnilni pouk, 8 kabinetov za učitelje, pisarni za psihologa in socialne delavce, prostori za šolsko upravo, zbornica, amfiteater-dvorana s 144 sedeži, 2 telovadnici, 3 športni kabineti, prostor za strelsko družino ter še velika terasa na prostem, naj bi omogočali raznovrstne načine sodobnega pouka.

Domiselno do dobrih pogojev

Prvo leto delovanja obnovljene piranske gimnazije se končuje v znamenju potrjevanja in iskanja poti do ustreznih pogojev v prihodnosti. Dodeljeno jim poslojpe nekdanje osnovne šole bodo temeljito preuredili, zbrali pa so tudi dovolj kvalitetnega osebja. Že zdaj, še bolj pa prihodnja leta bo očitno, da potrebuje gimnazija še marsikaj za ureditev sodobnega inventarja in številnih nadrobnosti kot pogoj za sodobno srednješolsko delo. Vodstvo tega ne namerava prepustiti naključju

in negotovim finančnim virom. Zato so na šoli že zdaj osnovali sklad za sodobno opremo in učila. Že kmalu, ko je svet šole ustanovil sklad, so prve prispevke vanj dali hoteli Riviera, Splošna plovba, Krkino strunjansko zdravilišče, igralnica Casino in agencija Maona Piran.

Obnovo gimnazije so v piranski občini sprejeli s simpatijami. Zato je pričakovati, da bo tem prvim prispevkom v sklad sledilo še več novih, tako od podjetij kot tudi od posameznikov.

P.P.

Vesela šola v Luciji

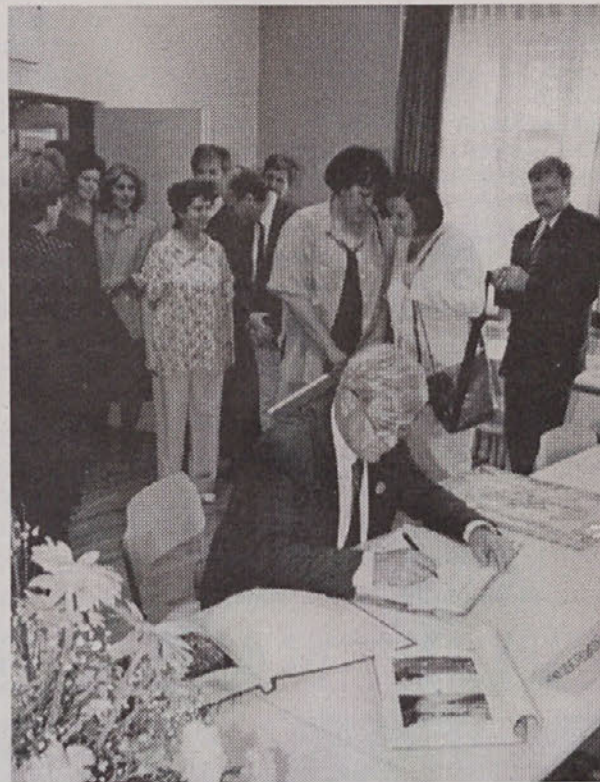
Na posebne vrste tekmovanju "Vesela šola" je postala republiški prvak Kristina Bizjak, učenka 6. a razreda lucijske osnovne šole. In kaj je "vesela šola"? V tem tekmovanju se ne učiš, le mnogo bereš in predvsem misliš. Moraš biti prebrisan, govori učenci o tej šoli.

Za vstop na republiško tekmovanje je tekmovalo iz Lucije 30 učencev od 4. do 8. razreda. Na državno prvenstvo so se uvrstili Maruša Bizjak iz 4. razreda, Kristina Bizjak iz 6. razreda in Jelena Milinković iz 7. razreda. Mentorica uspešnim tekmovalcem je Jožica Lovrec-Purič.

V novih šolskih prostorih bo tudi šola za bosanske begunce. Značilno za piransko občino je, da ima osnovne in srednje šole v treh različnih jezikih: v slovenskem, italijanskem in bosanskem.

Na okoli 2 hektarja velikem zemljišču okoli šole se bo že čez leto ali dve razprostiral parkovni pas, ki bo tudi za piranske razmere edinstvena zelena ureditev. V njem je dovolj prostora za športno igrišče na prostem, posadili pa bodo še precej drevoja, da bi tu slejkoprej nastal prijeten kraj ki ga bodo poimenovali park prijateljstva.

Kučanov podpis v spominski knjigi bo dragocen dokument časa, ko je Piran dobil novo osnovno šolo Cirila Kosmača.

V občini okoli 80 % vseh otrok obiskuje vrtce. Z dograditvijo Unescove šole miru (celotna investicija je veljala okoli 6 milijonov mark), bodo tudi boljše pogoji za vzgojno nadaljevanje sorazmerno dobrega predšolskega vzgojnega prizadevanja. Ko bodo jeseni pričeli preurejati staro šolo za sodobno urejene gimnazijske razrede, bo to še ena stopnica več za prostorsko prilaganje šol v občini novim potrebam in zahtevam.

G.G.

Privlačno ogledalo piranskih šolarjev

Učenci piranske osnovne šole Cirila Kosmača so se v tem šolskem letu predstavili že s štirimi številkami svojega glasila "Čvekač". Do konca leta pa bodo izdali še eno številko.

Pod vodstvom mentorice Majde Čelik pišejo glasilo učenci sami. Tako po tehnični ureditvi, kot po zanimivih sestavkih, se tudi s "Čvekačem" osnovna šola dostojno predstavlja v vrsti Unescovih šol v Evropi.

Četrto številko svojega glasila so piranski osnovnošolci posvetili zdravju, ki so ga letos vodili pod geslom "Zdrava usta za lep nasmeh".

Zdravi zobje - zdravo telo

Letošnji svetovni dan zdravja je posvečen skrbi za ustno higieno, zdravim prehrabnim navadam in zdravju ustne votline. Te bolezni so pogosto izvor številkih drugih bolezni. Z zobmi grizemo, žvečimo, meljemo in drobimo hrano, da jo laže prebavimo in spremenimo v energijo.

Ustna higiena mora biti sestavni del življenja vseh ljudi. Četudi skrbimo za zobe s primerno prehrano in rednim čiščenjem, moramo redno hoditi na preglede k zobozdravniku, da preprečimo bolezni zob in jih, če je potrebno, tudi zdravimo.

Tako je napisala učenka 4.b razreda Amanda Lukič.

Smo prisluhnilni potrebam naših otrok ?

Mladostniki (učenci Osnovne šole Ciril Kosmač Piran) v mini raziskavah leta in leta trdijo, da v prostem času nimajo kaj početi in se nimajo kje zbirati. Velika večina mladostnikov je v prostem času in v času šolskih počitnic doma, mnogim je dolgčas. V teh anketah so mladi razmišljali o programu aktivnosti v stavbi bivšega pionirskega doma - Rozmanova 7, Piran. Zdaj ko je šola v Zelenem gaju dograjena, te stavbe ne bo več potrebovala.

Dom je bil zgrajen pred več kot dvajsetimi leti za mladino v Piranu. Mladi bi se radi ukvarjali z glasbenimi in plesnimi dejavnostmi. Izražajo željo po učenju klasičnih plesov v urejenem, nehrupnem in nezakajenem ambientu. Želijo si več možnosti za likovna izražanja, ročna dela, radioamaterske dejavnosti ter razvedrilnih programov, ki jih prostor nudi, to je namizni tenis, badminton.

Kaj pa odrasli?

Skupina občanov smo reaktivirali DRUŠTVO PRIJATELJEV MLADINE občine Piran. V delovanju Društva vključujemo vse ljudi dobre volje, ki žele svoje strokovne moči in prosti čas nameniti

otrokom in mladim.

Prvič smo izvedli program PRIJETNE SPOMLADANSKE POČITNICE. Otroci iz Lucije in Pirana so se vsak dopoldan za tri ure vključili v razvedrilni program: igranje badmintona, kvačkanje, pletenje, šolo ritemrola, likovno delavnico, računalniško delavnico. Za poletne počitnice pripravljamo LETOVANJE NA GORENJSKEM v dveh skupinah. Prva skupina bo letovala od 25. 6. do 2. 7.; druga skupina od 2. 7. do 9. 7.

Po vzoru programa spomladanskih počitnic bomo od 11. 7. do 12. 8. organizirali različne POČITNIŠKE DEJAVNOSTI V DOMAČEM KRAJU. Med športno-razvedrilnimi aktivnostmi bo tudi šola plavanja. Poskrbljeno bo za topli obrok ali malico.

Sledil bo program PRIJETNE JESENSKE POČITNICE s podobnimi vsebinami kot spomladi.

Ob koncu leta načrtujemo prireditve VESELI DECEMBER.

Predsednica
DPM občine Piran
Vida Murovec

"FLIP" NAVDUŠILI V HAMBURGU

Plesno akrobatska skupina Flip iz Pirana, ki je že lani na 1. Euro gym festivalu v Lisboni pokazala, da resnično zna osvojiti simpatije publike in žirije, je te dni ponovno doživela velik uspeh na Mednarodnem gimnastičnem festivalu v Hamburgu. Njihov nastop s točko Neptunov ples ali daljše: "Živimo ob morju in morje živi z nami" je predstavljal pozdrav toplejšega slovenskega morja - severnemu. Štirideset akrobatk, ki so predstavljale mornarčke in mornarčice ter različne morske živali in morje v prispodobni, so skupno z Neptunom, ki ga je odplesal kar njihov trener Mitja Mehora, tako navdušile preko 3000 gledalcev v največji dvorani centralnega kongresnega centra v Hamburgu, da je bil njihov aplavz daljši kot točka, ki so jo dekleta popolnoma brez napake, sproščeno in prijetno nasmejane odplesale.

Morda jim je prav ta sproščenost, v hudi konkurenci plesalcev in akrobatk iz Amerike, Rusije, Japonske, Kitajske, Mongolije, Kanade ter skoraj vseh evropskih držav, prinesla najboljšo uvrstitev. @irija, ki je pri vseh nastopih ocenjevala izbor glasbe, vskla-

jenost glasbe in giba, kostume, masko, akrobatske prvine, splošen vtis in koreografijo, ki jo je pri naši točki pripravila Mojka Mehora, je skupino Flip po uspešni uvrstitvi povabila na Gimnastrado 1995, ki bo v Berlinu.

Bridge klub

Verjetno mnogi od vas ne vedo, da imamo v naši občini tudi bridge klub. Ustanovljen je bil leta 1975. Letos pa deluje kot sekcija pri KUD "Karol Pahor" iz Pirana.

Člani se udeležujejo mnogih turnirjev in tekmovanj, tako v tujini kot doma. Naslov vice prvaka države pa je letošnji največji teamski uspeh.

Po zaslugi agilnih članov smo končno prišli do klubskih prostorov. Seveda, bo potrebno prostore tudi primerno urediti, kar pa bo zagnanim ljubiteljem bridga, ob podpori sponzorjev tudi uspelo. Poleg ureditev prostorov je primarna naloga kluba povečanje članstva. V ta namen bo jeseni organiziran začetni tečaj. Računamo predvsem na odziv med mladimi (dijaki, študentje).

Vsi, ki vas zanima karkoli v zvezi s to zanimivo igro razmišljanja logike in spomina, se lahko obrnejo na tel. 74-494, ali 70-116.

10 LET "VOKALNE SKUPINE PORTOROŽ"

2. junija je minilo 10 let od nastanka enega najbolj priljubljenih zborov v naših krajih - Vokalne skupine Portorož. V prvih mesecih ga je vodil Franc Ipavec, nato pa je vodstvo prevzel Mirando Bržan, ki vse od takrat neumorno skrbi za umetniško rast zbora. Prva leta delovanja zbora so bila povezana s precejšnjimi težavami, saj ni bilo lahko najti pevce, ki bi bili pripravljeni peti na pogrebih. Pozneje se je moštvo ustalilo in zdaj šteje 12 pevcev. Pri zbiranju pevcev imata največ zaslug Angel Kosovel in pokojni Ivo Jerkič.

Zbor je sestavljen iz samih starih "mačkov". O tem priča tudi bogat program, ki obsega skoraj sto pesmi. Največ je kajpada pogrebnih, saj jim je to osnovna dejavnost, prepevajo pa tudi borbene, umetne in ljudske priredbe. V prihodnosti nameravajo program popestriti s pristno italijansko, hrvaško in istrsko pesmijo.

V lanski sezoni je zbor, ki se udeležuje vseh važnejših pevskih revij v Sloveniji in zamejstvu, imel kar 70 nastopov. Zlasti so ponosni na nastope na reviji Primorska poje ter Taboru slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični. Vokalna skupina Portorož bo imela jubilejni koncert 24. junija v Križnem hodniku v Piranu

ANDREJ ŽNIDARČIČ

NA SLIKI:
IVO MIKLUŠ, ZDRAVKO VETRIH,
SILVO PEROŠA, MIRANDO
BRŽAN, DRAGO BOLE, STANKO
JELEN, GORAN TREVRŠIČ, MI-
LAN DOMJO, TINE MIKULETIČ,
POLDE BELEC, ALDO BERNETIČ,
DARJO GRBEC

Utripov gastronomski vodnik

Posebnosti gastronomske ponudbe "Naša gostišča" Kuharski mojstri "Primorski menu"

PORTON

Okrepčevalnica pri obzidju
Piran- Pirano
Zdenko Bertok
Tel.: 066/ 76- 888

Dobrodošli v naši okrepčevalnici! Po prijetnem sprehoju ob starem piranskem obzidju se boste sprostiti v restavraciji s kaminom ali na vrtu ob kozarčku odlične domače kapljice, refoška ali malvazije. Poskusite tudi naše znane jedi. Domači rezanci, tortelini z gorgonzolo, pršut. Priporočamo biftek s poprom, ombolo s kislim zeljem, mešano meso na žaru, rumpsteak na žaru in druge dobrote iz naše kuhinje.

Zdrava, izbrana, očem zapeljiva hrana.

Nekateri portoroški gostinci so letos poskrbeli za prijetna presenečenja v gostronomski ponudbi. Kitajska kuhinja v portoroškem Grand hotelu Metropol je svojevrstna posebnost za sladokusce, za posebno presenečenje pa so poskrbeli tudi v Hotelih Bernardin. Ob srečanju s slovenskimi turističnimi novinarji pred poletno turistično sezono, so v restavraciji Grand hotela Emona predstavili odlične jedi, osnovane na sredozemski kuhinji s prefinjenimi omakami francoske kuhinje. Jedi pripravljene iz školjk, rakov, rib, testenin in sveže zelenjave, dajejo organizmu vitalnost, varujejo živčni sistem in pripomorejo k ohranjanju zdravja do pozne starosti. Nova a' la carte ponudba je, kot so povedali, le kamenček v mozaiku prizadevanj, da bi Grand hotel Emona postal pravi butični hotel, predvsem za individualne goste.

MENU za jutri

Sveži losos na tatarski način
Rakova juha
Telečji medaljoni s škampi v telečjem fondiju in rezanci
Sezonska solata
Sadje Romanov
Kava

REŠITEV NAGRADNE UGANKE

Nagrado za pravilen odgovor na vprašanje, kako je bilo ime človeku, ki si je osmislił sendvič in zakaj, prejme: **FULVIA ZUDIČ, Parecag 8, Sečovlje**. V pizzeriji Santa Lucija v Športnem centru Lucija postrežejo z okusno pripravljenimi pizzami iz krušne peči na drva. Dve smo rezervirali za nagrajenko. Čestitamo! Pravilen odgovor, ki nam ga je poslala Fulvia glasi: First Earl (1718- 1792)- Sandwich Edward Montagu. Kot strasten igralec kart ni želel zaradi obrokov prekinjati igre, zato si je dal napraviti sendviče, in jih jedel kar med igro.

Novo nagradno vprašanje

Kuharski mojstri so že od nekdaj pripravljali ekskluzivne jedi v čast znanih oseb, državnikom, vojskovodjem, pisateljem, zgodovinarjem, politikom. Nekateri načini pripravljanja jedi in njihova imena so se ohranili do danes. Vprašanje: **Sporočite nam ime nekdanjega avstrijskega hotelirja, po katerem se imenuje znana čokoladna torta.** Odgovor pošljite najpozneje do 5. julija na naslov: **INFORMA, Limin-janska 91, Lucija, 66320 Portorož**

Pravilne odgovore bomo zavrteli v bobnu sreče in žreb bo določil nagrado - torto (.). Veliko sreče !

VSEVEDOV KOTIČEK

Privatizacija je v teku tudi v našem podjetju, kjer zdaj že lep čas pripravljajo novo sistematizacijo delovnih mest, v naš oddelek pa do danes še ni bilo nobenega od pooblaščenih strokovnjakov, ki bi nas povprašal po delu in ga proučil na licu mesta. Ali to pomeni, da morda zadeva ni stekla?

Neocenjen

Jojmene, kako si naiven! Katera od dosedanjih sistematizacij v Sloveniji je bila izdelana na osnovi neposrednega stika z delavcem in njegovim delom samim? Takole bo: lepega dne boš dobil v roke papir, na katerem bo tvoje ime in približno dvajset rubrik, iz katerih boš (kot ponavadi) izvedel, da že vsa leta opravljaš dela, katerih ti sploh ne bi bilo treba opravljati, kajti rubrike bodo naštevale kvečjemu polovico tega, kar v resnici dnevno opravljaš. Temu primerna bo seveda tudi ocena tvojega dela. Potem se pa kar pritoži! Dobil boš odgovor, da skrivnostni avtorji vedo o tvojem delu več kot ti sam. Na koncu ti ostane edinole to, da se maščuješ vsem in začneš opravljati samo tista dela, ki so zajeta v sistematizaciji; mogoče boš občutil vsaj malo zlobnega zadoščenja ob neprilikah, katere boš s tem povzročil.

Večkrat slišim, da bo treba odslej drugače delati. Kaj pravzaprav pomeni ta "drugače delati"? Vsa leta dobro opravljam svoje delo in ne vem, kaj bi moral zdaj storiti drugače.

Vesten

"Drugače delati" je določena dodatna stopnja napora, ki ga moramo vsi vložiti v svoje delo, da popravimo napake tistih, ki so zakrivili situacijo, zaradi katere je zdaj treba drugače delati.

Okrog vogalov se šušlja, da lahko pričakujemo korenite socialne spremembe. Kaj meniš, koga bodo doletele? Spet samo tiste bolj spodaj?

Eden iz prtiličja

Mar ti izraz "korenite" nič ne pove? Kdaj pa so še bile korenine zgoraj?

Referendumsko vprašanje: ali misliš, da bomo za ukinjanje starih občin porabili manj denarja kot smo ga porabili za ustanavljanje?

Pristaš unitarizma

Se razume, saj sta nam ustanavljanje in posledica ustanavljanja vsega požrle!

Pravijo, da bi nam lahko šlo bolje, če ne bi bilo med našimi politiki takih, ki skrbijo samo za svoj one. Slišijo se tudi določena imena. Kaj pa ti praviš?

Vedoželjen

Pravim, da zelo skrbim za lastni one in se zato v take probleme ne vtikam.

Razne afere v Sloveniji so bolj ali manj poznane, slišim pa, da nam resnico namenoma skrivajo. Kdo nam jo skriva in zakaj?

Resnicoljuben

Kako moreš tako neumno vprašati! Resnice nihče ne skriva; ali ne vidiš, da je več kot očitna?

Dovoli mi vprašanje, ki morda ne spada v tvojo rubriko: kako pravzaprav izgleda skupinski seks?

Nepoučen

Malo več spremljaj na televiziji reportaže iz državnega zbora, pa ti bo jasno!
Sonja Požar

sara

Trgovina z obutvijo

Obala 111, Lucija
Sonja Zajc

V stavbi zraven A-banke v Luciji smo odprli novo trgovino z obutvijo. Bogata ponudba italijanskih modelov za ženske in moške vseh starosti. Priporočamo se za obisk Trgovina z obutvijo SARA.

MINI MARKET

Cenjeni potrošniki,

dobrodošli v novi trgovini z živili ki smo jo pred kratkim odprli v športnem centru v Luciji.

Ugodne cene.

Obeta se bogato oljčno leto?

Po cvetenju oljčnih dreves sodeč naj bi letos v Slovenski Istri spet imeli bogato oljčno letino. Lanska suša, zlasti tudi ona iz leta 85, je nekoliko zavrla rast mladih oljčnih dreves. Ponekod so se celo posušila, ker jih pač niso zalivali.

S pravočasnim škropljenjem oljkarji zavarujejo plodove pred nepadalno oljčno muho. Okusno in zdravo oljčno olje Slovenske istre si zagotovo zasluži svojo zaščitno blagovno znamko in vidno mesto na prodajnih policah.

Plaže se polnijo

Morja sicer še nima običajne poletne temperature okoli 25 stopinj, vendar že vabi številne kopalce na naše plaže. Na osrednji portoroški s katero upravlja KSP OKOLJE, velja dnevna vstopnina za odrasle 200 tolarjev, popoldanska karta 150 tolarjev, medtem ko otroci plačajo dnevno karto 130 tolarjev, za popoldansko kopanje pa samo 100 tolarjev. Tedenski abonma za odrasle velja 1200 tolarjev, za otroke 780. Sezonska karta za odrasle občane velja 2500, za otroke občane pa 1500 tolarjev. Za enkratni spust po toboganu je treba plačati 50 tolarjev, dnevna karta stane 500 tolarjev.

Turistični novinarji bolj delavno

Pred tiskovno konferenco, ki jo je portoroškem Grand hotelu Emona organiziralo Nacionalno turistično združenje so se sestali turistični novinarji in ugotovili, da je treba za razvoj turizma tudi več angažiranega novinarskega dela. Ponovno bodo oživelji sekcijo turističnih novinarjev in pridobili nove člane. Spomnimo se, da je bila turistična sekcija nekoč že zelo aktivna, saj je leta 1985 v Portorožu uspešno organizirala mednarodni kongres turističnih novinarjev FIJET.

INTERMARKET

d.o.o. - s.r.l.

Intermarket d.o.o. Portorož organizira sejmsko prodajno razstavno prireditel **VSE ZE OTROKA**. Starši boste na enem mestu našli vse za vašega otroka. Malčki, šolarji, najstniki in sploh vsi mladi, obiščite nas **26., 27., in 28. avgusta** letos v Luciji - Velika športna dvorana (pri osnovni šoli). Sejem bomo popestrili s številnimi modnimi, plesnimi in glasbenimi prireditvami. Za gostinsko ponudbo bo poleg obstoječih lokalov poskrbelo znano primorsko gostišče Bivij.

Informacije:

Intermarket d.o.o. Portorož, tel. & fax: 066/ 70-185.

Kdo bo povezoval interese Slovenskega turizma?

V Sloveniji imamo že tri nacionalne turistične organizacije: Združenje za gostinstvo in turizem pri GZS, Turistično zvezo Slovenije in Nacionalno turistično združenje.

Vse bodo, kot obljublajo v svojih programih, skrbele za boljšo prihodnost in razvoj slovenskega turizma. Delo, namen in cilje Nacionalnega turističnega združenja je v petek, 10. junija v Grand hotelu Emona v Bernardinu zbranim gostinskim delavcem in novinarjem predstavil predsednik združenja mag. Janez Sirše. Združenje so ustanovili 16. decembra lani s sedežem v Ljubljani. Je neprofitna in nepolitična organizacija, katere cilj je spodbujanje in uveljavljanje turizma doma in po svetu. Ugotavljajo številne primerjalne in konkurenčne prednosti te dejavnosti, ki pa žal še vedno niso dovolj uveljavljene. Turizem je tista dejavnost, ki lahko bistveno prispeva k oživiljanju proizvodnje, gospodarske rasti, zaposlovanja in vključevanja v mednarodno delitev dela. Spodbujali bodo filozofijo turizma kot način življenja in kulture, uveljavljanje podjetništva in marketinga v turizmu, inovativnost, izobraževanje. Postalo naj bi predstavnik privatnega interesa v slovenskem turizmu. Ustanovili bodo mednarodni inštitut za turizem, izajajo bilten turistične novice. Nekaj optimističnih podatkov o letošnjih turističnih gibanjih na obalno-kraškem območju je posredoval zbranim tudi Mitja Logar, direktor OKTPS. (FK)

Odpri teraso hotela Palace

Na priložnostnem sprejemu povabljenih ob otvoritvi sezone in 30-letnici portoroškega Casinoja, so v petek, 10. junija, odpri prenovljeno teraso starega Palace hotela v Portorožu na kateri bodo lahko gostje v letošnji sezoni ob kozarčku in pršutu tudi zaplesali. Hotelska zgradba zaradi znanih razlogov sicer še nadalje propada in ostaja zaprta. Čaka na finančne mogotce, ki bi bili pripravljeni vložiti kapital v prvenca portoroškega turizma.

Kot je povedal Danilo Daneu, generalni direktor Hotelov Palace d.o.o. na dopoldanski tiskovni konferenci Nacionalnega turističnega združenja, kljub prizadevanjem niso uspeli sestaviti ustrezne finančne konstrukcije. Prenovo tega lepota in pionirja slovenskega turizma, ki že peto leto sameva v najlepšem delu Portoroža, naj ne bi, vsaj tako kot so si to zamislili, opravičila rentabilitetne računice. Sliši se zelo čudno, morda je celo res.

IZ KNJIGE MODROSTI:

Neumnežev ne izuči sreča, temveč nesreča!

primorski utrip

Ustanovitelj in izdajatelj

informa

Tržno komuniciranje in informiranje

Portorož, Liminjanska 91, Tel. & Fax: 066/70-185

Opr. prig. št. 40-4/93 Rep. uprava za javne prihodke izpostava Piran / Franc Krajnc s.p.

ZR št.: 51400-620-63-05-1202111-6502/85 SB Koper, PE Piran

Glavni in odgovorni urednik: Gustav Guzej / Uredništvo: Vesna 16, Portorož, Tel.: 066/74-005

Časopisni svet: dr. Ljilj Jakomin (predsednik), dr. Mirana Malc, Stefano Lusa, Janez Dereggi, Nino Spinelli

Elektronska obdelava in prelom: Graffit Line Izola d.o.o. / Tisk: Tiskarna VEK Koper

List izhaja mesečno, cena za izvod 50 Sit.

Po mnenju Urada vlade za informiranje št. 4/3-12-889/93-23/288 je časnik Primorski utrip proizvod informativnega značaja iz 13. točke tar. št. 3 tarife prometnega davka, po kateri se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%.